

Stand by America

# AMERIŠKA DOMOVINA

Justice to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 55

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, MAY 9, 1919.

LETO XXII. — VOL. XXII.

## Kabelgram iz Pariza Sl. N. Zvezi v Cleveland naznanja važne novice

(Copyright S.N.Z.)

Slovenska Narodna Zveza je sprejela v četrtek kabelgram iz Pariza od dr. Drago Marušiča. Polno vsebino kabelgrama in drugo prinesemo v prihodnji številki lista, ker je za današnje številko prepozno. Kratka vsebina kabelgrama je: Wilson je deloma priznal Londonsko pogodbo, Italijani v Trstu so protestirali, da bi spadali pod Italijo. Ljudstvo v stari domovini je imelo te dneve ogromne shode, na katerih se je zahtevalo splošno narodno glasovanje predno Italijani dobijo zahtevane zemlje. Slovinci, biv. konzul švegej, dr. Gregorin in dr. Vošnjak so bili v torek v avdiciji pri predsedniku Wilsonu v Parizu, kjer so slovesno protestirali proti italijanskim naklepom in pozivali predsednika na obrambo malih narodov in na narodno neodločevanje.

To je kratka vsebina kabelgrama. Objednem objavljuje dr. Marušič, da bo od sedaj naprej redno vsak teden poslal en kabel iz Pariza ali iz stare domovine, da bomo dobili natančne novice in direktno zvezo s staro domovino. Sedaj se bodo začeli te razvijati pravi dogodki, ki bodo v prihodnosti končno le prodrli z zahtevami do Reke, in kaj bo k temu rekel naš narod v stari domovini, bomo zvedeli že v prihodnjih par dnevih.

— Rojak John Tomazin, priprst slovenski delavec je vzel za \$3000.00 (tritisoč) dolarjev Liberty posojila. To ni samo sijajen dokaz ameriškega patriotizma, ampak tudi trezna pamet slovenskega delavca, ki ve, da je denar v blagajni Zjed. držav najbolj varen in nosi poleg tega večje obresti kot na banki. Hitite, rojaki, preostaja še petek in sobota, potem ne bo več mogoče podpisati posojila vladi.

— 7 letna Evelyn Carson je korakala s svojim štiriletnim bratcem Rajmundom preko ulice na 21. cesti in Prospect ave. Pridrvel je avtomobil, dekletce je imelo toliko zavesti, da je ohranilo življenje bratcu, a samo je prišlo pod kolesa. Nahaja se v bolnišnici teško ranjena.

— Charles Zodemack, 1533 E. 93rd St. je bil od predsednika Wilsona pomiloščen na 18 mesecev ječe, potem ko je bil obsojen na 5 let. Zodemack je lansko leto preprokaval nemško zmago, in je dobil za to 5 let zapora.

— Poroča se, da je bil Rev. Mažir, Slovenec, duhoven v Illinoisu, imenovan od državne zbornice, za kaplana v državni zbornici. To je prvi katoliški duhoven, ki je dosegel to dostojanstvo, in objednem pa prvi Slovec, ki se je povpsel do tako odličnega mesta. Naše častitke.

— Dva boljše vika v mestnih zaporih, ki sta se udeležila majske proslave, sta v četrtek začela metati krožnike in vilice in nože okoli sebe in po svojih "sodrugih" v leti. Zato sta bila obsojena samoten zapor, kjer nima družega kot železno posteljo.

— Trije zakrinkani roparji so prišli v četrtek v stanova-

nje Mike Kitka, 3000 Monroe ave. in so zahtevali denar. Zakonska sta se izgovarjala da ga nimata, toda ko so roparji izjavili, da začno streljati, je Mr. Mitka dvignil deske na tleh in prinesel na dan dva Liberty bonda po \$100 in \$450 gotovega denarja. Roparji so nato pobeignili.

— C. E. Ruthenberg, znani socialist, je sedaj obtožen "morilskega napada in ubijanja." To je že tretja obtožba naperjena proti njemu. Postavljen je bil znova pod \$4000 varščine. Kdaj se vrši obravnava še ni gotovo.

— Councilman Carroll bo pri prihodnji seji mestne zbornice predlagal, da nraj se dne 28. maja izpusti iz mestnih zaporov vse one osebe ki so bile obsojene v zaporu radi pijanosti. Ker bo 28. maja že "suh" dan v Clevelandu in v državi Ohio, ni nobene nevarnosti več, da bi se ti grešniki zopet pregrešili zoper državne postavbe. Kakih 60 pijančkov se nahaja v mestnih zaporih.

— Važno naznanilo vsem onim, ki hočejo postati državljani. Večerna šola za državljanski pouk se nepreklicno vrši do 18. junija, na kateri dan se s poukom pre-

neha in se, zoper odpre z 18. septembra. Če bi slučajno 18. junija bilo še precej kandidatov za državljanstvo, tedaj se bo tekem mesecev julija in avgusta vršil pouk enkrat na teden. Uredništvo svetuje vsem onim, ki hočejo postati državljani, da se sedaj nemudoma vpišejo v šolo in imajo še pet tednov časa, da se naučijo vsega potrebnega. Vstop v šolo je vsakomur svoboden, brezplačen. Ne odlašajte, ampak vpišite se ne-

**SE BOJE ZA AMERIKANKE.**

Pariz, 8. maja. Poročila iz Berlina naznanjajo, da vlada tam silno ogorčenje proti Amerikancem. V Parizu se boje za življenje ameriške komisije v Berlinu.

**KERENSKY V PARIZU.**

Pariz, 8. maja. Sem je dopel Aleksander Kerensky, nekdanji diktator Rusije.

## Matere v Armeniji koljejo svoje otroke in se hranijo z mesom svojih otrok.

New York, 8. maja. Dr. J. H. Main, komisar Ameriškega Rdečega Kriza, ki se je pravkar vrnil iz Kavkaza, kjer je opravljal samaritansko službo med siromašnimi Armenci, se je danes izjavil da so lačni Armenci začeli uživati človeško meso, ker ne morejo dobiti nobene druge hrane. Mnogo slučajev je dobil dr. Main, ko so matere zaklale svoje lastne otroke, in jih spekle in povžile. Kanibalizem se silovito razširja med Armenci, katerim so Turki pobrali zadnjo drobtino hrane in zadnjo capo obleke. Dr. Main pravi: "Južni Kavkaz je napolnjen od ubežnikov. N. pr. Erivan glavno mesto takozvane Armenske republike, je imel normalno prebivalstvo nekaj nad 30.000 duš. Sedaj se nahaja tam skoro 200.000 oseb, ki so pobeignile pred divjajočimi Turki. Matere kar na cestah ubijajo svoje otroke ter uživajo njih meso.

— Državna postavodaja v Columbusu je sprejela postavbo, da mladeniči in mladenke, ki niso stari še 18 let ne smejo več kot 50 ur na teden delati. Nadalje, ženske se ne sme siliti k težkim delom ali jim izročiti teško delo.

mudoma. Vpisati se ne morete nikjer druge kot v šoli, ki se vrši v ponedeljek, torek sredo, v četrtek in v petek zvečer točno ob en četrt na osem. Vsak izmed učencev mora do 17. maja imeti prošnjo spisano za 2. papir. Ljudem, ki ne obiskujejo naše šole, se ne spišejo prošnje, kajti od sodnije je povelje, da mora vsakdo najprej v šolo. Šola se vrši v Public Library, 55. cesta in St. Clair ave v poslopju, kjer je Lake Shore banka. Držite se teh navodil in prihranite si sitnosti sebi in nam. Ne vprašujte za pojasnila pri nas, pridite v šolo, tam je prostor da se vam postreže.

### NEMCI PROTESTIRAJO.

Berlin, 8. maja. Vse nemško časopisje, od boljševiskega do junkerskega silovito protestira proti mirovni pogodbi, katero morajo Nemci podpisati. Trije glavni vzroki so protestom: 1. Število vojaštva, ki je dovoljeno Nemcem, je premajhno. 2. Nemčija nikakor ne more takoj plačati \$5.000.000.000 odškodnine. 3. Nemčija se ne odpove Saar dolini in Danzigu.

### SE BOJE ZA AMERIKANKE.

Pariz, 8. maja. Poročila iz Berlina naznanjajo, da vlada tam silno ogorčenje proti Amerikancem. V Parizu se boje za življenje ameriške komisije v Berlinu.

### KERENSKY V PARIZU.

Pariz, 8. maja. Sem je dopel Aleksander Kerensky, nekdanji diktator Rusije.

— V imenu svojega 16 letnega sina Silvestra je vložil Peter Smith, 7510 St. Clair ave. na Common Pleas sodniji tožbo za \$30.000 odškodnine napram Fred Kahlerju ki je povozil njegovega sina, ko je slednji stopil iz voza ulične železnice.

— Pravni direktor mestne vlade v Clevelandu, Fitzgerald, je odpotoval v Washington, da dobi pri vladi pojašnila kako postopati proti Ruthenbergu in ostalim osebam, ki so povzročile majske nemire v Clevelandu.

— Zapimivo tožbo je vložil zamorec George Henderson. Henderson je sofer bogatega lastnika gledališča, Grossmanna, i zamorec trdi, da mu je Grossman zapeljal njegovo ženo, kar je vredno (med brati) \$10.000 za zamorca. Grossman trdi, da je parkrat govoril z "nigrovko."

— Gostilničar Frank Spizak, 5683 E. 93rd St. je vrgel iz svoje gostilne kolektorja Wm. Edwards Co. ki je dobil sodnijsko povelje, da mora Spizak plačati star dolg. Spizaka je to tako razjezilo da je posadil pred vrata kolektorja. Sodnik je vročekrvnega moža obsodil na \$50 kazni.

## Amerika ne dobi centa odškodnine.

Washington, 8. maja. Sedaj ko je mirovna pogodba izročena Nemcem in imajo nemški mirovni delegatje le 15 dni časa, da podpisajo mirovno pogodbo ali jo zavržejo, preostaja en sam narod na svetu, ki nima nobene koristi od svetovne vojne, in ta narod je ameriški narod. Nobene zemlje, odškodnine ali drugega dobička ne dobijo Zvezinjene države, dočim vsaka druga država, ki je bila na strani zaveznikov dobi od mirovne konference svoje plačilo. Japonska, Francija in Anglija dobijo ogromno moč in odškodnino na račun Nemcev. Predsednik Wilson ni zahteval na mirovni konferenci nobenega plačila za ameriško pomoč, nobene zemlje, kolonije ali prebivalstva. Vse kar so Zvezinjene države storile v tej vojni so prostovoljno podarile zaveznikom. Ime Zvezinjenih držav je samo šestkrat omenjeno v mirovni pogodbi in sicer:

1. Zvezinjene države so ena izmed velesil, ki se je podpisala na točke lige narodov. 2. Zvezinjene države so ena izmed velesil, ki ima svojega člana v komisiji, katere naloga je paziti, da bo Nemčija plačala svoje dolgove. 3. Ameriška vlada se omenja v pogodbi med Nemčijo in Anglijo iz leta 1899. 4. Ameriška vlada je omenjena glede pogodb, ki so nastale pred vojno. Peta in šesta točka govorijo o garantjah Nemčije, da izpolni svoje pogoje, in je ameriška vlada ena izmed velesil, ki ma paziti na to.

To je vse za plačilo, ki ga imajo Zvezinjene države, ker so se podale v vojno. Vojna nias je veljala približno \$24.000.000.000. Zvezinjene države so šle v vojno za demokracijo in svobodo, za pravice malih narodov, za njih svobodo in samostojnost. Bodočnost bo pokazala, če so svobodščine malih narodov v resnici garantirane, posebno kar se tiče Jugoslovancev. Prevladuje mnenje, da je marsikateri mali narod bil "pozabljen" na mirovni konferenci, in da so velesile dobile največji delež, malim narodom pa so od padle drobtine.

### KAJ SE ZGODI, ČE NEMČIJA NE PODPIŠE.

V slučaju, da nemški mirovni delegatje ne podpisajo mirovni pogojev, kakor so jih diktirali zavezniki, se ne mudoma upelje blokada proti Nemčiji. Noben živež, obleka ali drugo blago ne sme v Nemčijo, nobena ladija, parnik ali železnica ne sme iz drugih dežel v Nemčijo, in na ta način bo nemški narod izročena lakoti in gotovi smrti. Nemci bodo najbrž kljub trmoglavosti svoji podpisali mir.

### NEMCI MORAJO MOLČATI.

Ministerski predsednik Francije, M. Clemenceau je večeraj nagovoril nemške mirovne delegate sledeče: Nobenega ustmenega izgovora ali protesta ne bodejo vpoštevali zavezniki. Če se imate kaj pritožiti, storite to pisмено. Toda podpisati morate v petnajstih dnevih.



Na sliki vidimo "veliko četvoric" ali "Big Four", kakor jih nazivajo Amerikanci. V sredini je slika predsednika Wilsona. Na levi strani

## Lahi dobijo Reko, Jugoslovani ne vo pristanišče, pogodba je gotova.

Pariz, 8. maja. Vittorio Orlando, italijanski ministerski predsednik, se je vrnil v Pariz z ostalimi laškimi mirovnimi poslanci. Nemudoma po svojem prihodu v Pariz je Orlando šel na posvetovanje mirovne konference. Kot pogoji, da se Italija zopet udeleži mirovne konference, je Orlando spjel nasvet slednje, da se mesto REKA IZROČI JUGOSLOVANOM, ampak se da v upravo mednarodni komisiji, in leta 1923 pa prevzema Italija posest mesta Reke. Tozadevno se Italija odreče gotovim zahtevam do mest in pokrajin ob Dalmatinskem obrežju. Medtem časom pa se mora zgraditi novo pristanišče za Jugoslovane (na čevage stroške, op. ur.) katero pristanišče naj ima zvezo z Zagrebom in drugimi mesti. Italija se pa odpove svojim zahtevam do gotovih pokrajin v Dalmaciji. Francoski poslanik v Rimu je posredoval tozadevno.

### GLAVNE TOČKE MIROVNE KONFERENCE.

Mirovna pogodba obsega nad 80.000 besed, in je največja kar jih pomni zgodovina. Mirovna pogodba prisili Nemce, da se pokorijo določbam Lige narodov. Če se Nemčija skaže vredno, bo tudi ona pripuščena v Ligo narodov. Nemška armada se mora demobilizirati tekom dveh mesecev po podpisu pogodbe. Vsa vojaška društva v Nemčiji se morajo odpraviti. Nemčija ne sme imeti več kot 100.000 vojakov in ne več kot 4000 častnikov. Vojno brodogeje imeti več kot 6 bojnih ladij, 6 lahkih križark, 16 torpedov in nobenih podmarnov. Zrakoplovi za vojno

uporabo se morajo v Nemčiji odpraviti. Izdelava strupenih plinov je prepovedana. Kajzer mora biti sojen. Vsi fortii na Helgolandu se morajo porušiti. Kielski kanal mora biti odprt za vse narode. Vsa nemška pristanišča morajo biti internacionalizirana. Bivši kajzer mora biti izročena zaveznikom v sodbo. Nizozemska vlada ga mora prepeljati v Pariz.

### Nemška odškodnina zaveznikom.

Skupna odškodnina, ki jo mora Nemčija plačati, se mora določiti najkasneje 1. maja, 1921. Do leta 1951 mora Nemčija plačati vso odškodnino. Takoj mora plačati \$20.000.000.000 v zlatu.

### Nemčija izgubi svoje pokrajine.

Nemčija izgubi glasom mirovne pogodbe 35.782 kvadratnih milj teritorija. Prepustiti mora Dancem tuđi Schleswig, če ljudsko glasovanje tako odloči. Vsako leto mora Nemčija za zaveznike 200.000 ton parnikov. Plačati mora vso odškodnino civilistom, ki so trpeli škodo v zaveznikih deželah radi vojne, plačati vsem vojnim vjetnikom, ki so bili trpinčeni v Nemčiji. Vse stroške okupacijske armade zaveznikov mora plačati Nemčija.

### Zavezniki zasedejo Nemčijo

Dokler Nemčija ne plača vojne odškodnine, bodejo zavezniki imeli zasedene gotove kraje v Nemčiji. Če se Nemčija pregreši zoper kako mirovno določbo, se ji napove vojna. Alzacija in Lotaringija se vrne Franciji. Bogata Saar dolina postane francoska za 15 let, potem ljudsko glasovanje odloči, kam hočejo iti prebivalci. Poljaki in čehi ter Nemci

predsednika je Lloyd George, angleški ministerski predsednik, na desnici njegovi Geo. Clemenceau, francoski ministerski predsednik. Spodaj pod Lloyd Georgem je laški ministerski predsednik zakleti sovražnik Jugoslovancev, in s katerim bodejo Jugoslovani najbrž se obračunali. Pod Wilsonom se nahaja slika predsednika nemške mirovne delegacije, grafa Brockdorff-Rantzau, od katerega je odvisno, ali bodejo Nemci podpisali mirovno pogodbo.

Kot kažejo zadnja poročila, se Jugoslovantom na mirovni konferenci ni storila pravica, in pričakujemo sedaj, kaj bo narod v stari domovini ukrenil.

Gorenjna Slezka pripade Poljski, mesto Gdanjsko se internacionalizira. Zapadna Pruska in Poznanj pripade Poljski. Nemška Avstrija, Poljska in Čehoslovakija se priznajo kot samostojne države. Nemčija se mora odpovedati mirovni pogodbi z Rusijo in priznati Rusijo kot državo pred vojno.

### Vse kolonije izgubljene za Nemčijo.

Vsa posestva, ki jih je imela Nemčija izven svoje države so izgubljena za Nemčijo. Zavezniška komisija jih bo razdelila.

### Delavno vprašanje.

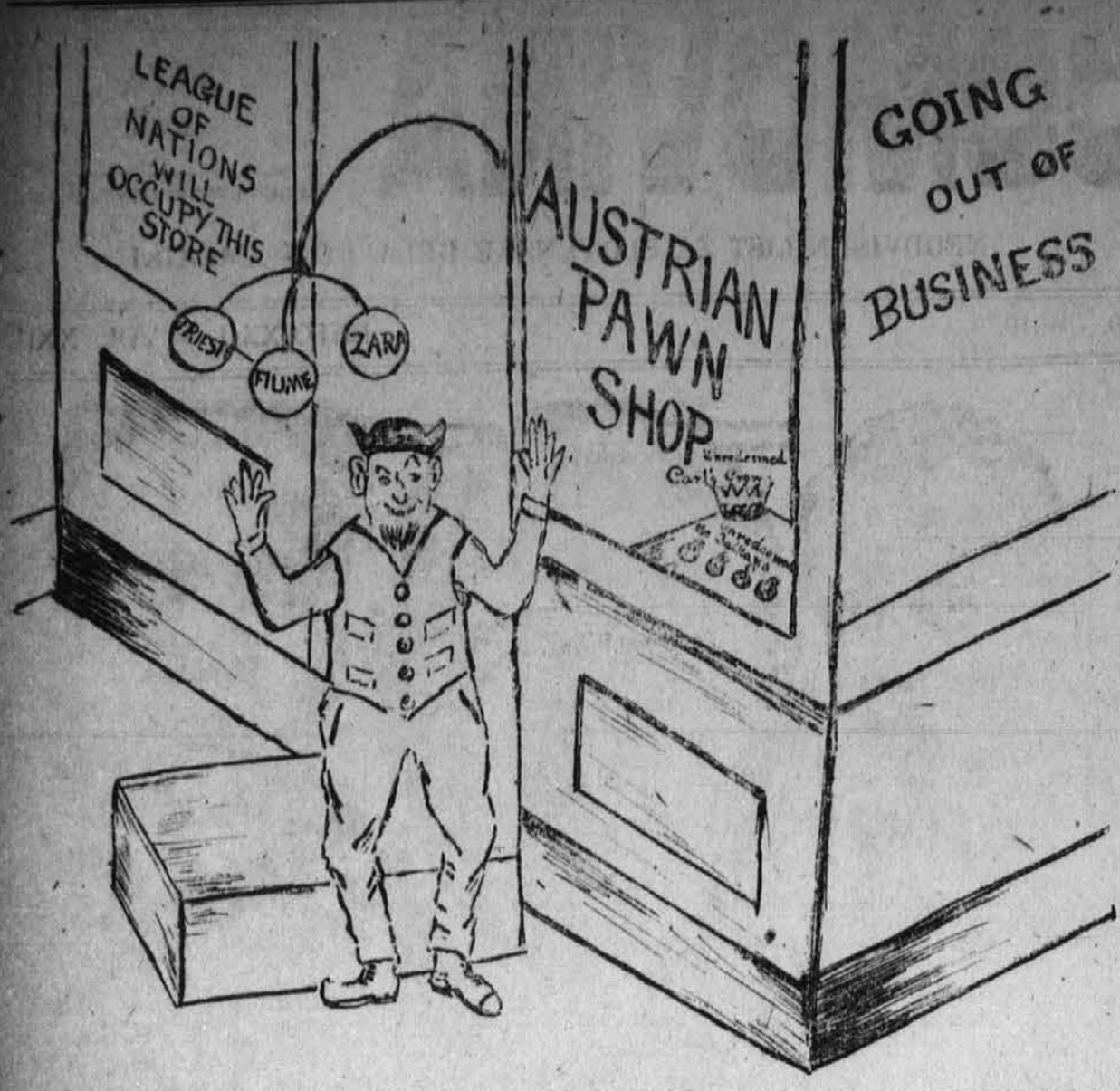
Mednarodna delegacija delavcev vsega sveta se snide v Washingtonu, 1. oktobra, letos. Vsa delavska vprašanja in nujne delavske stvari se bodejo razmotrivali pri tem. Sklepi ki so sprejeti na tej delavski konferenci se predložijo Ligi narodov, ki ima svoj stalni sedež v Genevi, Švica.

### AVSTRICI PRIDEJO NA VRSTO.

Pariz, 8. maja. Tekom prihodnjih dni pridejo v Parizu zastopniki bivše Avstro-Ogrske, kar se tiče Nemcev i Mažarov, da tudi oni podpisajo mirovno pogodbo. Čuje se, da bo morala Nemška Avstrija skupaj z Ogrsko plačati zaveznikom vojne odškodnine 5.000.000.000 kron.

### NEMČIJA NE PLAČA ODŠKODNINE.

Pariz, 8. maja. Grof Brockdorff-Rantzau, vodja nemške mirovne delegacije se je izjavil, da bo Nemčija podpisala mirovne pogoje, tako kakor jih citirajo zavezniki, toda ne bo plačala nobene odškodnine.



AVSTRILJSKA ZASTAVLJALNICA. — ITALIJAN VABI K RAZPRDAJI. — TREBA JE SE SODNIKA, KI BO SLEPARSKEGA ITALIJANA ZAPRL RADI GOLJUFJE NA PRAM JUGOSLOVANOM.

**GOZDARJEVI SPOMINI.**  
(Spisal Jos. Kostanjevec.)

Lojze se je naslonil na sekiro in razmišljal. "Morda imaš prav, ali do sedaj se mu ne more dokazati ničesar." "In se mu ne bo moglo, Lojze. Ali midva bova poskusila na lastni koži njegovo poštenost." "Pa saj zadnjic naju ni oskubil on, baje je celo izgubil sam. Gospodje so bili, ki so nam populili perje, in ne more se jim reči, da so to hoteli, saj si sam videl, da jim ni za denar." "Zdi se mi, Lojze, da si prenedolžen. Ali ne moreš misliti, da tiči Birk z onimi v eni koži? Res jim ni za denar navidezno, toda za naših očetov posestvo jim je. Ker vedo, da bi ga ne dobili izlepa, ga iščejo tako, kakor vidiš. Gospodje so spoznali vrednost naših gozdov, to ti jasno in nepobito kaže Tratnikov slučaj. Sline se jim cedijo po njih in bodi prepričan, Lojze, da jih dobijo v svoje krepelje." "Vraga, Tone, ti imaš bistar vid," je zaklical Lojze in udaril s pestjo po čelu. "Prav tako je, kakor praviš. Toda, kako bi se jim midva izvla?" "Nikakor drugače, prijatelj, kakor da plačava. Toda plačati je treba, preden sva sama gospodarja." "Kako Tone? Saj so nam dali časa, kolikor hoče." "Ali se več ne spomniš, kaj sva podpisala? Kadar bova gospodarja, jim odstopiva vsak svoj travnik, ako ni dolg prej poravnat, tako je bilo napisano." "No, in? Saj bo poravnat dolg, ko bova gospodarja. Posojilo lahko vzameva, da se jih znebiva." "Poravnat mora biti dolg predno bova midva gospodarja, tako je zapisano in tega se bodo držali. Tu so nam ju lepo vjeli, kakor kalina. Šele pozneje sem to izprevidel, ko sem natančno razmišljal najin položaj, ki nikakor ni takšen, da bi naju kdo zavidal zanj. Tisti večer sva bila oba prazarbujena in nisva zapazila ničesar. In Bog ve, kaj so se vse notri zapisali, ko nisva niti prečitala onega lista, midva tepca." "Nastal je nekoliko časa molk. Lojze je uvidel, da ima Tone prav, zavedel se je da sta se ujela, a on sam najbolj. Tonetov dolg ni ravno tako velik, a njegov je takšen, da ga ne bo zmoget izlepa." "Izvitvi se jim ne moreva v najinih razmerah. Ali jaz bi jih nabrisal, da bi pomnil, s kom so imeli opravka," je dejal Tone čez nekoliko časa.

Kako Tone? "Kako Tone?" "Ako bi imel namreč še enega brata. Temu bi moral izročiti oče posestvo in lahko bi potem gledali za meno in se brisali pod nosom. Tako pa ni nič in prav takšno in se teboj. Tudi ti si sam in se ne moreš rešiti." "Vedno težje jima je bilo, vedno počasneje jima je šlo delo izpod rok. Nekaj se je uprilo v njiju in jeza se je začela kuhati v njihih srcih nad Birkom in nad vsem svetom." IX. Pomlad je nastopila, lepa in svetla. Po vrtovih so cvetele češnje, v gormovju se je oglašala penica in ščinkovec in pel svoj radostni "griču" izmed vejevja zelenih kostanjev in poganjajočih jablan. Pred mojo hišo na Črni so se kopale v pesku kokoši, med nje so se mešali vrabci, razposajeni kakor otroci. Vse se je veselilo pomladi in življenja, od najmanjše živalice do gospodarja stvarstva, človeka." "Kolikokrat sem sedel v tistih dneh pred hišo in zraven mene je z delom v roki posedala moja žena Anica. Sanjala sva lepe sanje, in ako bi se bila uresničila sama stotina njih, bi bila že dovolj srečna. Pričakovala sva v tistih dneh veselega dogodka, roditi se nama je imelo prvo dete, ki naj bi oživilo najino hišo, ki naj bi še bolj utrdilo najino zvezo in prineslo nama v življenje še več solnca in svetlobe. Skom naj bi potem menjala, kdo naj bi se primerjal z nama? A glej, kolikor bolj se je bližal zaželjeni čas, toliko tesneje mi je postajalo pri srcu. Polastila se me je neka plahost in pobitost, ki se nisem mogel otresti nikjer. A ona je bila vedno enaka, vedno tiha in srečna in zadovoljna. Ni te sreče izražala z besedami, pač pa jo je kazal vsak nje smehljaj, jo je izdajala vsaka njena kretanja, zlasti pa ono globoko kakor nebo jasno oko. Živela je notranje samosvoja življenje, ki je bilo nad vse bogato, ker je bila nad vse bogata njena duša. Z dneje čase pa se je izpremenila, izpremenil se je njen obraz, polt na njem je postala čudovito prozorna, bilo je kakor bi gledal v obraz svetnice. Oj, ne pozabim jih nikdar tistih dni, tistih zadnjih dni svoje kratke, prekrate sreče! Prevelika je bila sreča za zemljana, zato je bilo zapisano, da ugasne nje zvezda." "In ugasnila je nenadoma

ter me je dobila nepripravljene. Osipalo se je cvetje raz češnjo pred hišo, obležalo je na tleh, da so bila kakor bi bil zapadel sneg. Tedaj je ležala ona v sobi sredi belih sveč in sredi dehtečih svežih šmarnic, in nje lice je bilo belo kakor osuli češnjev cvet. In zraven nje je ležalo drobno trupelce, in drobni obraček se je držal na smeh kakor bi bil prinesel s seboj samo neizkaljeno srečo." "Tolajžo se ženske in otroci, moža ne bom tolajžil. Kvišku glavo, še sije solnce, še se uživajo zvezde v temnih nočeh." "Tako si mi pisal, Ivan, a meni je vendar ugasnilo solnce in teški oblaki so zakrili zvezde za večno." "Za večno? Ne, še je svidenje," mi je dejal župnik stisnivši mi roko, "samo vere je treba." "In jaz verujem, trdno verujem na to svidenje onkraj zvezd, zato še živim." "Tu naenkrat preneha Jelenkov rokopis. Povest naj dopolnim jaz, ki sem šel nalašč nekega dne v ta namen na Črno in tam poizvedel, kar vam hočem povedati sedaj na kratko. Ustavil sem se v hotelu "Pri zlatem levu" in tudi mene je sprejel gostilničar z vsemi častmi in mi je postregla natakaričica z vsem, kar sem zahteval. Potem sem pa poizvedoval po različnih osebah, ki nam jih je predstavil v svojih spominih Jelenko. Toda gostilničar mi ni vedel povedati ničesar, njega nekdanja Črna ni zanimala. Romal sem toraj od hiše do hiše, a tudi tukaj nisem imel sreče." Tako sem dospel do cerkve. Tam sem se ustavil. Župnišče je bilo staro in zidovje izprano od dežja, a sola je imela prizidek, bila je povečana in na novo pobeljena, razširila se je v večrazrednico. Stopila sta mi pred oči nekdanji župnik in učitelj, oba takšna, kakoršna je popisal Jelenko. Ne enega ne drugega ni bilo več tam, počivala sta že davno pod ono grudo za cerkvijo. Zamišljeno sem stopal dalje. Na nizkem zidu pred cerkvijo je sedel sivolas starček. Stopil sem k njemu in prisedel. Zdelo se mi je, da mora ta mož biti še eden izmed nekdanjih Črnjanov in da poizvem od njega, kar sem hotel vedeti." "Toplo je danes, oče, lepo jesen imamo in lahko bodo ljudje spravili letino,"

sem ga nagovoril. "Res, lahko jo bodo spravili, prav lahko, posebno tukaj na Črni, ko nič nimajo," je odgovoril oni s skoro tihim, hripavim glasom. "Nič nimajo? Kako to?" "Imeli so, pa nimajo več. Vidite, vse to, kjer so zdaj one žage in tovarne, one nove hiše, vse to so bila rodovitna polja in dobri travniki, ki so jih obdelovali Črnjani. Sedaj pa oni, kolikor jih je še ostalo, lahko pospravijo svojo letino v en skedenj v eno samo klet. Tako je, gospod, in hudo je." "Mož se je nekoliko razvnel, videl sem, da se bo dalo še kaj izvedeti od njega, toda treba bo nekoliko previdnosti. Zato sem vprašal: "Kdaj pa je maša tukaj?" "Bila je zjutraj, in tista peščica ljudi se je že razšla. Ostal sem sam tukaj. Rad sem sam." "Kaj pa, ali mi veste povedati, katera hiša je bila Trnovčeva?" "Upri je name svoje sive oči in me začudeno gledal. "Trnovčeva?" je vprašal potem zatego. "Kako vam je znano to ime? Starega Trnovca niste mogli poznati premladi ste. In to je že davno, odkar ni več tega imena na Črni. Odkod ste toraj, gospod, in odkod je to poznanje iz minolih dni?" "Nisem še star, oče, prav pravite. Toda kaj porečete, ako vam povem, da sem poznal tudi še starega Poljaca in Tratnika, celo Lisjaka in Gabrovca, da, tudi nekdanjega župnika in učitelja." "Starec je strmel vame in ni vedel, ali se mu sanja ali je resnica, kar je slišal. Napoljed je zmajal z glavo ter dejal: "Vi niste poznali nikogar vi ste imena kjé čitali, in zdaj se malo ponorčujete iz mene. Morda ste sodnik, kajli? Tam nekje pri sodnjii, verjamem, tam morajo biti ta imena zapisana in pa v krstnih knjigah v našem župnišču." "Nisem sodnik in nisem jih čital v župnišču," sem dejal. "Naj bo, kakor hoče, poznali niste nobenega, ki ste jih imenovali, ker ako bi poznali Lisjaka, bi moral poznati tudi on vas." "Toraj ste vi Lisjak?" sem vzkliknil. "Da, to sem," je potrdil on. "Kateri Lisjak, stari ali Tone?" "Se bolj se je začudil. "Toraj tudi o Tonetu veste? Jaz sem njegov oče." Sedaj sem se začudil jaz, da ta mož še živi, a obšlo me je neko zadovljstvo, da morem poizvedeti iz prvga vira, kar želim. Povedal sem mu toraj, da je vse to napisano, kar se je vršilo v Črni da pa ni napisano do konca. "Glejte si no, toraj še čitalo se bo o Črni, kdo bi si mislil. In kdo je napisal?" "Gozdar Jelenko." "Ah, sedaj razumem vse. In vi bi radi vedeli, kako se je dovršilo, da je izginila sled o nekdanji Črni. Razumem, razumem." "Marsikdo vam bo hvaležen, ako poveste, najbolj pa jaz, ki sem prišel danes gori samo zaradi tega." "Nekoliko časa je pomišljal, potem pa je dejal: "Dobro, pripravljen sem, da vam odgovorjam. Vprašajte!" "Ne tukaj," sem dejal. Stopite z menoj k "Levu", vsedevala se na vrt, tam se malo okrepčate, potem se pomenujva dalje. Izbereva si miren kotiček, kjer naju ne bo motil nihče. Ali ste zadovoljni?" "Možu se je zaiskrilo oko, dvignil se je ter počasi stopal z menoj." "Kako je toraj bilo z vašim Tonetom in Gabrovčevim Lojzom?" "Birk ju je popolnoma zamrežil. Dolg sta kopicila na dolg in sicer največ izgubila

na la igri." "Koliko časa se je vršilo to?" "Se čez leto dni, gospod. Najlepše pa je bilo pri tem da noben drugi niti slutil ni kako sta zabredla. Niti Gabrovčev niti jaz nisva slutila, kako sta nama sinova zapravljal grunt in gozd. In midva z Gabrovčem sva se domenila, da ga izročiva sinovoma na eden dan, ker sva si bila velika prijatelja. Res sva ga izročila, potem ko sta oba izbrala nevesto." "Kje sta se poročila?" "Tone je dobil ženo na Črni, iz hiše Hostnikove, a Lojze je šel po njo v trg, kjer je upal dobiti veliko dobička, ki jo je zelo potreboval. Toda zmotil se je, bogastvo je bilo pri njenih starših le navidezno, vse je bilo zadolženo." "Kdaj sta pa z Gabrovčem izvedela žalostno resnico o sinovih?" "Ko je bilo že prepozno, gospod. Komaj sta bila poročena in sta postala gospodarja, so vsi planili na njiju in zahtevali svoj denar. Ko je Gabrovčev to izvedel, je omahnil in padel. Zadelo ga je bila kap, bil je na mestu mrtev. Kako je bilo meni, naj vam rajši ne pravim. Ker ni sta hotela izlepa odstopiti, so nastale tožbe, preganjajnje sem in tja, a na zadnje sta izgubila onadva, in Birk in gospodje so se smejali. Birk je postal na Črni bog, njemu se je klanjalo vse, delal je z nami kar je hotel, zastrupil nas je bil z lahkomišelnostjo in lenobo. Ne enega razsodnega moža ni bilo več med nami, ki bi bil rekel: vrnimo se, še je čas! In skoro ves denar je izginil v Birkovo žrelo. Tudi vse druge, ne samo Toneta in Lojzeta, je goljufal, plačali so svoj dolg po dvakrat, trikrat, plačali ga drago." "Mož je umolknil in izpil čašo vina, zakaj suha so bila njegova usta. Potem je nadaljeval sam od sebe: "In nekega dne se je zgodilo, kar se je moralo zgoditi. Lojze in moj sin sta hujškala ljudi na Birka, začelo je vreti in kipeti med njimi. Stiskalo so se pesti in žugale. Kakor navadno so neke nedelje popoldne prihajali Črnjani drug za drugim v gostilno. Toda bili so nekega molčeci in sedeli so skoro vsak sam za se. Ali pili so vstrajno, izlivali kozarec za kozarec. Ko se je naredila noč, še preden so prižgali luč, je zopet stopil k njim Birk. Nič ni bil več tako nesramen vljuden z njimi, kakor v prejšnjih časih. Tudi danes se je začel šaliti, a te šale so bile tudi dobro popoprane in so cikalale na Črnjane. Ali niso jih hoteli prenesti kar tako, začelo je v njih vreti. Še preden se je Birk dobro zavedel, kaj se godi, so ga nenadoma kakor na povelje obsuli vsi, ki so bili v sobi. In nekdo ga je sunil, da je padel. Oni pa so se mu ostudno režali v obraz in tolkli toliko časa, da je umolknil za vedno. Ubili so ga." "Grozno," sem vzkliknil. "A tedaj so postali naenkrat vsi krotki kakor jag-njeta. Spogledali so se in šli mirno iz gostilne, kakor bi se ne bilo zgodilo nič hudodega. Šli so v parihi kakor bi hodili za procesijo in nobeden ni izpregovoril besede. In kaj menite, kam so šli? Šli so naravnost v župnišče. Župnik je ležal v postelji, bil je že dolgo časa hudo bolan in ni več upal na okrevanje. Nehvaležnost in nesreča Črnjanov ga je popolnoma potrla in mu izpodjedla zdravje. Tih in po prstih so stopili v sobo in se razpostavili okoli postelje. Župnik se je na pol dvignil v postelji, zakaj bil je tisti dan zelo slab. Na nočni omari je briela luč in slabo razsvetljevala sobo. Vendar je bilo videti, kako se je razjasnil njegov obraz in kako blažen nasmelegel na njegova usta. "Ali ste prišli, otroci moji? In koliko vas je,"

je dejal s tihim, toda različnim glasom. Tedaj so kakor na povelje vsi popadali na kolena in sklonili glave. "Odpusti oče! Ako moreš, odpusti! Tvoja beseda nam je bila v zasmeh, tvoje zgled smo teptali z nogami. A zdaj se vracamo, odpusti!" In dvanajst se je župnikova desnica in je blagoslovlila klečeče. Ko so vstali, so se drug za drugim sklajjali nad to velo desnico in jo poljubljali. Tih, kakor so bili prišli, so odšli. Župnik pa je izdihnil še tisto noč. Prihranjena mu je bila boleost, da bi bil izvedel, kaj se je bilo zgodilo tisti večer v gostilni. Lisjak se je zamislil, a meni je bilo pri sreči tako čudno težko, kakor bi bilo nalenkrat zateklo solnce na nebu. "Drugo, kar imate povedati lahko sam uganem," sem dejal čez nekoliko časa. "Druzega dne so gotovo prišli orožniki po vse, ki so bili v gostilni in so jih odvedli kaj ne?" "Ni moglo biti drugače," je odgovoril Lisjak. "Toda bili so pozneje pred porotniki vsi oproščeni, zakaj prič ni bilo in ni se moglo natančno dognati, kako se je vršilo vse, ker Črnjani so molčali kakor grob." "Kaj je bilo z Birkovo ženo?" "Prodala je hišo in se izselila z dvema otrokama. Tukaj, kjer stoji sedaj hotel pri "Zlatem levu," je bila nekdanja Trnovčeva hiša. Prezidali so jo in napravili iz nje to, kar vidite." "Kaj pa učitelj in gozdar Jelenko, kako sta živelata?" "Tudi pri učitelju so se zglasili naši ljudje še tisti večer, ko so bili pri župniku. In moč je takoj pozabil, na vse krivice, ki so mu jih storili, in vsakemu posebej je podal roko. Ko je šel v pokoj, sta bila vedno skupaj z Jelenkom, hodila sta po svojih potih, nikdar se nista vtičala v novo življenje na Črni. Učiteljeva sestra je umrla pred bratom. Jaz sem sam še na Črni iz starih časov. Bog je hotel, da sem videl njeno razdejanje in da gledam novo življenje, ki mi napolnjuje z bridkostjo srce dan za dnem." "Solnce je posijalo skozi vejevje na njegove sive lase in jih poseprebrilo. Njegov pogled je bil vdan in ponižen, njegov dolg je bil gotovo poravnat že zdavnej.

**Dr. J. V. ZUPNIK,**  
SLOVENSKI  
**ZOBO ZDRAVNIK,**  
6127 St. Clair Ave.  
Knausovo poslopje nad Grdnovo trgovino.  
Najboljše zobozdravniško delo po nizkih cenah.  
Uradne ure: od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer.  
Liberty boudi in sprejemajo za v plačilo polna vrednosti.

**VABILO V DRUŠTVO.**  
Kranjsko Katoliško podružstvo Presv. Srca Jezusa je sklenilo na seji 13. aprila, da odpravi vstopninske pristojbine za mesec maj junij, in julij, vsem kandidatom od 16. do 40. leta. Cenjenim rojakom, ki niso še v nobenem ali ki želijo vstopiti še v eno društvo, se tukaj nudi lepa prilika, da brezplačno pristopijo v naše društvo.  
Dr. Srca Jezusa, ki bo obhajalo meseca avgusta svojo 20 letnico, je danes največje samostojno društvo v Clevelandu, šteje nad 350 članov in ima skoro \$70.000 gotovine.  
Dasi je influenca posegla v naše društvo v polni meri ter nam ugrabila 8 članov in 5 članic, pa je kljub temu naša blagajna v celotnem računu za par stotakov napredovala, kar je dokaz, da je društvo na dobri podlagi. Do danes so večinoma vse podporne organizacije zvišale ali celo podvojile ašesment, medtem ko je naše društvo ostalo brez vseh naklad.  
Član plača \$1.00 mesečno in je zavarovan za \$300 v slučaju smrti in \$6.00 na teden bolniške podpore. Oženjeni člani pa lahko zavarujejo svoje soproge za \$150 smrtnine, ako plačajo 25c mesečno zraven svojega ašesmentu.  
Seje se vrše vsako drugo nedeljo popoldne v S. N. Domu, dvorana št. 3.  
Natančneje podatke lahko dobi vsak pri predsedniku John Levstik, 1121 E. 66th St. ali pri tajniku Frank Zupančič, 1364 E. 36th St. ali pri vsakem dr. članu. Rokaji, ne odlašajte, sedaj je prilika. Zglasite se 3 dni pred sejo pri dr. zdravniku J. M. Seliškarju, da vas prišče. Objednem se apelira na vse družbene člane, da upoštevajo ta oglas in upeljejo čim več novih članov.  
ODBOR. (Fri 81)  
**FRANK RUS,**  
Javni notar  
6104 St. Clair ave.  
Izdelujem vsa notarska opravila v slovenskem in angleškem jeziku, tudi v zadevi odškodnine sem vedno pripravljen vse potrebno ukreniti. Ako potrebujete tolmacha za razne zadeve na sodnjii, sem pripravljen po vaši želji narediti. (Fri)  
**DRUŠTVO SV. ANTONA PADOVANSKEGA,**  
št. 138 C. K. of O.  
Ima sejo vsako 4. nedeljo ob 2. popoldne v stari šoli sv. Vida. Predsednik: Anton Skulj, 1139 E. 74 St. Podpredsednik: Jos. Glavich 6210 Shade ave. Zapisnikar: Anthony Skulj, 1139 E. 74th St. Finančni tajnik: Josip Perko, 828 E. 76 St. Blagajnik J. Ogrinc, 6026 Glass a. Bolniška podpora \$5.00 na teden; posmrtnina \$500.00, \$1000, in \$2000.  
Sprejemajo se praktični katoličani, društvo si je omislilo tudi uniformo. (Fri)  
**Prehlad**  
Prehlad je vsakdanji obiskovalec, pride naglo, nihče ga ne mara, toda on ostane pri vas. Med preparati, ki so najboljši proti prehladu, bi priporočali Severove tablete zoper prehlad, ki delujejo točno. Vzemite jih prvem kihanju, ko čuti mrz. Hitro zdravljenje prepreči nadaljno boleost. Cena 3.0c po vseh lekarnah ali direktno od W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

PEREČE VPRAŠANJE  
NAŠEGA DENARJA.

Mariborska Straža piše: Vsi časopisi se bavijo z vprašanjem kaj je z vojnim posojilom. Nemška Avstrija se krčevito brani prevzeti na lašno ramo breme, katero je kopicila 4 leta, ne da bi pomislila, da ga bo pozneje težko nositi. Ona se hoče na ta ali oni način iznebiti večjega dela vojnega posojilnega dolga, češ, saj so drugi narodi vojne ravno toliko krivi kakor mi. Ne vpoštevaj pa, da je vendar ona bila ista, ki je vsled svojega izrazito pruskega duha priganjala s silo vse druge narode k podpisovanju vojnega posojila. Razni problemi se razmotrivajo po časopisih glede rešitve tega zelo kočljivega vprašanja. Najznačilnejši je pa članek, ki ga je prinesla "Preša" dne 6. marca 1919, glede notifikacije (popisa) vojnega posojila.

V tem članku povdarja generalni tajnik prve avstrijske hranilnice dr. Paul Schwarz, da je potreba proti govoru čeho-slovaškega pooblaščenca na Dunaju, Tušarju, takoj ugovarjati, ker to ne gre, da bi drugi narodi, kateri so iz vojnih posojil vsled nakupa živeža, izplačili raznih podpor, itd. vlekli dobiček se kar kratko malo odpovedali plačilu tega dolga. On zahteva, da se mora takoj uvesti v Nemški Avstriji popis vojnega posojila, kolikor se ga je podpisalo ter odkloni njih prevzete.

Na ta način se hoče Nemška Avstrija na našo škodo otrestiti plačila vojnih posojil. Če bi se to izvedlo, sledil bi na vsak način polom za lastnike vojnih posojil.

Po našem mnenju moramo mi to nakano odločno za braniti. To njihovo žuganje moramo smatrati že kot dovršeno dejstvo ter takoj vsa v naši državi nahajajoča se vojna posojila ali tudi notrificirati (popisati) ali pa iskusi na ta ali oni način spraviti preko meje; sicer nas bo zadela velika nesreča. V obče slišimo pri nas, da bi rad vsakdo prodal vojno posojilo za vsako ceno. Tega pa zopet ne smemo in ne moremo priporočati, kajti s tem bi izgubili ne le posamezniki, temveč tudi država ogromne svote, ker z vojnim posojilom se danes oficijelno ne kupčuje. Za takozvano tihotapsko trženje so pa določene tako nizke svote, da bi posameznik, ako se spremeni naša krona veljava v dinarsko, dobil le za 1000K kakih 100 do 150 dinarjev, toraj malo več, kakor sploh — nič!

Kakor smo pa mi iz raznih bančnih krogov poučeni se že dolgo ne sme računati, da bi prišlo vojno posojilo na površje, ker ni zanj nikakega pokritja. Čudimo se toraj, ako se najde še zavod, ki je pripravljen prejemati vojna posojila, ter obljublja za isto izplačati svoto, katera je proti zgoraj navedeni ceni dvakrat tako velika. Naša obča korist in naše stremljenje, da si ustvarimo zdravo podlago naše bodočnosti, temelji na tem, da se skusimo iznebiti nepokritega in skoraj nič vrednega, nam od stare Avstrije natvoženega denarja v obliki zadolžnic, to pa brez odlašanja sicer nas prehitijo naši sovražniki, ki kljub temu, da ležijo uničeni na tleh, hočejo še prizadeti smrtno nevarni sunek naši dravi.

(Pripomba uredništva M. S. Ta nam došli članek vsebuje nekaj glavnih momentov glede ojačenja naše valute, vsled česar smo ga natisnili v prepričanju, da se bodo merodajni činitelji interesirali za stvar, in da bo naše ljudstvo upoštevalo ta migljaj ter skusilo se znebiti vojnih posojilnih listin.)

**KUPITE****SEDAJ  
ZOPET  
PONOVSNO.**

**Ne čakajte dalje!**  
**Od jutri naprej lahko podpišete  
Victory Liberty posojilo**

- v vsaki banki,
- v vsaki Trust Company,
- v vsaki hranilnici,
- v tovarni kjer delate,
- na vsakem javnem shodu,
- ali daste svoj podpis vsakemu pooblaščenemu zastopniku.

**Ne čakajte več za zastopnika, da se  
oglasi pri vas. Cleveland ne bo podpi-  
sal polne svote, razven če vi**

**KUPITE ZOPET!  
KUPITE PONOVSNO!  
KUPITE SEDAJ!**

**CLEVELAND LIBERTY LOAN COMMITTEE**

# "AMERISKA DOMOVINA" (AMERICAN HOME)

NAROCNINA:  
Za Ameriko - - - \$3.00    Za Cleveland po pošti - \$4.00  
Za Evropo - - - \$4.00    Posamezna številka - - - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"  
6119 St. Clair Ave. N. E.    Cleveland, Ohio    Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher    LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.  
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

NO. 55. Fri. May 9. 1919.

## Članom Slovenske Narodne Zveze

Celokupni naš narod z napetostjo pričakuje, kako se bo končno odločila njegova usoda. Otresel se je z lastno močjo težkega stoletnega jarma, toda veseliti se ne more svoje svobode; zjedini se je v enotno državo, kateri bo da la ustavotvorna skupščina ustavo in določila obliko države, toda preti mu nov sovražnik, ki grozi raztrgati enotno celoto in podvreči naše kraje zopet tujemu gospodstvu.

V tem času moreče negotovosti in pričakovanja, videč, da se bo moral podvreči novim žrtvam, se pripravljajo naš narod v domovini, da zopet z lastno močjo in navezan sam na sebe brani in obvaruje svoje pravice pred gospodstvenimi in zemlje-lasčnimi tujci. Od vseh strani se povdarja, da je ta problem najtrši oreh, katerega ima tretji mirovna konferenca, toda Jugoslovani ne zahtevajo ničesar drugacega, kakor pravico in pravičnost, to je, samo ono, kar je njihovo.

Boj za popolno uresničenje narodnih stremljenj Jugoslovanov bo ostrejši od dosejanja boja za osvoboditev izpod avstrijskega jarma. Zopet bo naš narod primoran doprinesti žrtve. Diplomatsko delovanje samo ne bo več zadostovalo, pač pa se bo od vsakega zahtevalo, da posveti vse svoje moči za ohranitev celotne enote našega narodnega ozemlja. Zjedinjeni narod ne bo dovolil, da bi samo en del trpel in doprinal žrtve.

Boj za popolno uresničenje narodnih stremljenj Jugoslovanov bo ostrejši od dosejanja boja za osvoboditev izpod avstrijskega jarma. Zopet bo naš narod primoran doprinesti žrtve. Diplomatsko delovanje samo ne bo več zadostovalo, pač pa se bo od vsakega zahtevalo, da posveti vse svoje moči za ohranitev celotne enote našega narodnega ozemlja. Zjedinjeni narod ne bo dovolil, da bi samo en del trpel in doprinal žrtve.

Slov. Narodna Zveza in nje člani so od prvega začetka odločno stali na stališču, da je treba pomagati narodu v domovini v njegovem boju ter mu nuditi tudi največjo mogočo pomoč. To nalogo so vršili posredno in neposredno s tem, da so se po svojih narodnih voditeljih zavzemali pri ameriških oblastih za pravice ne samo Slovencev, temveč vseh Jugoslovanov, na drugi strani pa budili narod k narodni zavesti, podpirajoč vsako akcijo, ki nam je mogla prinesiti kakor korist.

V primeri z delovanjem in boji v domovini je bilo delovanje izseljenih Jugoslovanov brezprimerno lažje, a istotoliškega pomena in tudi vspešno. Ravno člani S.N.Z. so bili, ki so prvi začeli buditi zavest med Slovenci v Ameriki in skušali organizirati slovenski del naroda na narodni podlagi. Stremljenja naroda v domovini so bila stremljenja S.N.Z., ki je razlagala in zagovarjala pri naših ameriških prijateljih težnje Jugoslovanov. To nje stališče, katero je prvi povdarjal Jugoslovanski odbor v Londonu, temeljilo na tem, da mora biti Avstro-Ogrska uničena in razkosana, ker le potem je mogoče, da bodo zadobili nje tlačeni narodi popolno prostost in neodvisnost. Marsikdo je s trepetom zrl v bodočnost našega naroda, ko je še po treh in pol letih vojne čul od zaveznikiških državnikov, da ni potrebno razkosanje Avstrije za dosego končne zmage. Tudi predsednik Wilson je še začetkom 1918. leta povdarjal, da se mora slovenskim narodom dovoliti največja prilika za svoboden razvoj, toda ne na razvalinah Avstrije, pač pa pod njenim okvirjem. Da je par mesecev zatem spremenil svoje prepričanje glede obstoja Avstrije ter odločno zahteval, da morajo postati nje narodi popolnoma samostojni, je sad delovanja jugoslovanovskih narodnih voditeljev, ki so ustmeno in pismeno dokazovali ameriškim državnikom in javnosti, da Avstrija ne predstavlja nikakega naroda, temveč nenaraven sklop narodov, katere drže le z največjim nasiljem v pravi sužnosti; ako se hoče toraj tudi za te narode uveljaviti princip, za katerega so zavezniki po njih lastnem zatrjevanju toliko žrtvovali, je treba raztrgati verige, ki drže te narode pod avstrijskim tiranstvom, in s tem bo tudi Avstrija razpadla sama od sebe.

Ideje S.N.Z. in celokupnega naroda v tem oziru popolnoma zmagujejo, kajti tudi ostali zavezniki so prišli do prepričanja, da je za trajen mir neobhodno potrebno da se zruši avstrijsko tiranstvo, ker bi bila Avstrija, ako bi obstala, trajna nevarnost za svetovni mir, medtem ko morejo le popolnoma samostojni narodi delovati za napredek človeštva.

Ameriški državni tajnik Lansing je v maju in juniju lanskega leta ponovno izjavil v imenu ameriške vlade da bo Amerika z vso močjo podpirala stremljenje Jugoslovanov, da bodo uresničena. Isto je zagotovil ustmeno zastopnikom S.N.Z. v Jug. Nar. Svetu dne 3. julija, to je v času, ko so nekateri slovenski voditelji in njihovi pristaši gledali edino le na to, kako bi preprečili in zadušili delovanje narodnih prvoboriteljev in tudi uničili dosežene vspehe, kakor so se sami javno izražali. Neposredni povod za razpad Avstrije pa je dal Wilsonov odgovor na avstrijsko mirovno ponudbo dne 19. oktobra, katerega posledica je bila, da so do tedaj tlačeni narodi pretrgali vse zveze z Dunajem ter proglasili svojo neodvisnost. Posredno delovanje S.N.Z. v splošni narodni borbi je obstojal v tem, da je podpirala prizadevanje celokupnega predstavnštva v svrhu poučevanja ameriške javno-

sti o našem vprašanju in o naših narodnih ciljih. Tozadevno se je dosegel velik vspeh, kajti ameriško časopisje je sedaj povečini naklonjeno Jugoslovanom ter tudi odločno zagovarja pravične zahteve narodne, ter njih težnje.

Druga naloga, za katero je pričela S.N.Z. med vsemi jugoslovanskimi narodno-obrambinimi organizacijami prva delovati, je bila akcija za pridobivanje faktičnih borcev za svobodo Jugoslovanov. Dasi so tedaj nasprotniki S.N.Z. jasno pripovedovali, da ni svoboda Jugoslovanov vredna niti ene kaplje krvi slovenskega delavca v Ameriki, je vendar S.N.Z. tudi v tem dosegla vspeh, seveda ne tolik, da bi mogel postati odločilnega pomena v osvobodilni borbi. Oni pa, ki so se požrtvovalno podali na bojno polje, bodo zanesli v našo domovino svobodoljubne ameriške ideje. Naj je bila četa slovenskih prostovoljcev še tako majhna, vendar pa je dokazala hrabrim boriteljem za našo svobodo, da se smejo zanašati na pomoč zavednih Slovencev v Ameriki. S. N. Z. pa je bila tudi edina organizacija, ki je podpirala te prostovoljce in jim lajšala trpljenje na bojnem polju.

Kadarkoli je bilo slišati tudi le en sam odmev klika na pomoč iz domovine se je S.N.Z. vedno požrtvovalno odzvala. Nudila ni narodu doma samo moralne pomoči, temveč tudi materijelno, dejansko. Ko so drugi begali Slovence v Ameriki in jih odvračali od podpiranja naroda v domovini, nabirali denar, s katerim menda nameravajo kupiti svobodo Slovence, katero pa si je narod sam priboril brez njihovega sodelovanja, ter besno pobijali vse, kar ni bilo v pospešitev njihovih načrtov, ki nikakor niso v prid Jugoslovanov, so člani S.N.Z. zopet pokazali svojo ljubezen do domovine in veliko požrtvovalnost z bogatimi prispevki. Istočasno pa so tudi pridobili plemenite Amerikance za podporo akcijo, katere prve sadove že uživajo žrtve vojne v Jugoslaviji in ki obeta še veliko večje vspehe.

Naloge S.N.Z. še niso popolnoma izvršene in tudi dolžnosti nje članov ne bodo prenehale z dnem, ko bo padla odločitev glede jugoslovanskega vprašanja na mirovni konferenci. V svoji poslanici na ameriške Slovence pozivlja dr. A. Korošec nas vse, da vstrajamo v svojem delovanju, ter nas prosi moralne in materijalne pomoči. In ta dvojna pomoč obstoji v tem, kar je S.N.Z. dosedaj vršila, to je, skrebiti za najširšo in najvspešnejšo propagando med Amerikanci; pobijati krivične italijanske zahteve po našem ozemlju ter zagotoviti domovini potrebna sredstva, da preživi sedanje težke čase in se povzdigne kulturno in gospodarsko do najvišje stopinje. To je ravno program, katerega si je začrtala S.N.Z., izveševanje tega programa pričakuje dr. Korošec ne samo od članov S.N.Z. temveč od vseh Slovencev in Jugoslovanov v Ameriki.

To je najlepši dokaz, da je delovanje S.N.Z. pravilno in najbolj koristno celokupnemu narodu. Še več: dr. Korošec in dr. Žerjav sta v Parizu direktno indorsirala program S.N.Z. česar bi gotovo ne storila, ako bi ne bila prepričana o tem, da je primeren in koristen narodu v domovini.

S podpisanim mirom pa bodo nastale za S.N.Z. in nje člane še druge dolžnosti, katere bo treba izvršiti tako natančno in požrtvovalno, kakor one tekmo vojne.

Vsi jugoslovanski voditelji v domovini pozivljajo neprestano narod na složnost in odločen odpor proti novim sovražnikom svobode in zedinjenja našega naroda. Danes se še ne more povedati, kakšne korake bo podzela skupna jugoslovanska vlada za obrambo narodnega ozemlja in kakšne zahteve bo stavila v tem oziru na nas ter kakšne pomoči pričakuje od izseljenih Jugoslovanov. Eno pa se lahko z gotovostjo zatrdi že sedaj, da pričakuje mlada Jugoslavija največjo pomoč in podporo od zagovornice tlačenihi malih narodov, od Amerike. Od nje pričakuje rešitev, v njej proslavlja osvoboditeljico Jugoslovanov, principom nje velikega predsednika žele zmage na mirovni konferenci, ker vidijo le v njih uresničenju zavarovane pravice svoje in pravičnosti za vse. Zaradi tega tudi pozivlja dr. Korošec ameriške Slovence, da podpirajo predsednika Wilsona, mu dajoje novih dokazov svoje lojalnosti, požrtvovalnosti, predvsem pa zaupanja v njegovo iskrenost in pravičnost. Zadnji dogodki na mirovni konferenci so najboljši dokaz, da je to zaupanje našega naroda v predsednika Wilsona popolnoma opravičeno, in da je tedaj tudi naša dolžnost, podpirati njegovo stremljenja in ameriško vlado.

Naj izide komaj osvobodena naša domovina iz tega boja z novim sovražnikom kakorkoli, gotovo je, da bo potrebovala še toliko večje pomoči, da bo mogla pričeti samostojno življenje, ki bo vodilo do njenega napredka in blagostanja na vseh poljih. In ravno tu se odpira zopet široko polje delovanja in posredovanja S.N.Z. in za nje člane. Najbližja bodočnost nam bo morda že prinesla direktnen stik z vlado v domovini in S.N.Z. bo morala posredovati med Jugoslavijo in njenimi izseljenimi sinovi v Ameriki, kakor tudi med njo in Amerko v svrhu pridobitve najpotrebnejše gospodarske pomoči. Politična svoboda sama ne zadostuje, temveč mora biti prej ali slej uveljavljena, ako je narod gospodarsko odvisen od drugih narodov. Postaviti se mora tudi v gospodarskem oziru na lastne noge, ker le potem mu bo mogoče uživati sadove politične svobode. In tudi v tem oziru je Amerika edino naše upanje, edina naša pomočnica. Na drugi strani pa bo treba tudi razlagati rojakom v Ameriki, kaj pričakuje narod v domovini od njih, kako je mogoče najbolj koristiti in pripomoči do gospodarske povzdige Jugoslavije in kje je največja potreba. Treba bo rojakom v Ameriki razlagati položaj v domovini ter jih odvrtiti od nepremišljenih korakov, objednem pa narod doma obvarovati škodljivih posledic prevelikega zaupanja in škode od strani tujih in domačih izkoriščevalcev.

Miru, pravičnega si želi mlada Jugoslavija, preskušena in potrta po tolikem trpljenju in žrtvah. Pomoči pričakuje od nas in od naših ameriških prijateljev, pomoči, ne miloščne, da se bo mogla postaviti na trden temelj in tako zagotoviti svojim sinovom lepo prihodnost. Na članih S.N.Z. je, da sami pomagajo graditi te temelje s tem da izvršujejo dolžnosti zavednih rodoljubov, katere nam nalaga sedanji čas. Vstrajate zato pri delu, ostanite zvesti organizaciji, katere program je indirektno podkrepil narod doma po svojih predstavnikih, ne ustrašite se niti žrtve, ako bi jih zahtevala domovina od vas. Vse te žrtve ne bodo zaman, temveč bodo prinesle sad, katerega bodo uživali vsi v srečni, popolnoma svobodni in naprednoči Jugoslaviji.

Informacijski urad S. N. Z.

## PRİPOVEDKA O KRALJU IN OSLU.

(Spisal Mark Twain, za A. D. prestavil P.)

Vse občinstvo je bilo ob tem glasu razburjeno ker nekaj nečuvenga se je zgodilo.

In že v prihodnjem trenutku priskakalja v dvorano najbolj dražestno, sladko in ljubko kmečko dekletce, komaj devet let, staro; otročja nedolžnost ji odseva iz oči. Toda ko dekletce zagleda slajno družbo, te jezne obraze je obstalo in povesilo glavo ter si začelo s predpasnikom brisati solze. Nihče ni pozdravil otroka, nihče se ga ni usmili. Boječe pogleda okoli sebe in vsa solzna zakliče:

"Gospod moj, dobri kralj, prosim te, odpusti mi, kajti nič slabega nisem hotela narediti. Niti matere niti očeta nimam, toda imam kožo in osla, in to je vse moje imetje. Moja kozica mi daje najbolj sladko mleko, in kadar začne moj osliček rigati, se mi zdi, da na svetu ni bolj sladke godbe. In ko je kraljevi poslanec povedal, da bo žival, ki najlepše poje, ohranila kralju življenje, sem sklenila, da pripeljem svojo goslička —"

Ves dvor je zbruhnil v gromovit smeh, in otroče je zbežalo iz velike dvorane ne da bi skušalo skončati svoj govor. Prvi minister pa je naročil služabniku, da naj ujamajo dekle ter njo in osla z biči pretepejo, potem pa spodijo iz dvora.

Ko se je to izvršilo se je nadaljevala preskušnja s tisočkrat milejši kot glas slavca, drozga ali škranca, kajti ta glas ne prinaša samo pomoči, ampak prinaša tudi življenje! Sveti pevec je izbral samega sebe za rešitelja. Ljudstvo, dinastija, kraljeva krona, vse je rešeno. Prorokovanje je izpolnjeno. Ljudstvo bo srečno. Osel bo sveta žival od današnjega dne.

Nebeška godba je prihajala bližje in bližje, močnejša in močnejša, vselej sladkejša mučenemu kralju. Tam po obronku prihaja osliček, pobirajoč osat in borono zelišče po potu. In ko konečno zagleda mrtvega kolana ter ranjenega kralja se približa in z nežnim gobcem ponjuha ta bitja. Kralj ga pogladi z roko po grivi, in osliček poklekne pred kraljem, kakor je bil navajen od svoje gospodarice. Z veliko težavo se spravi kralj na oslovski hrbet in se poprime velikih ušes, da ne bi zdrknil navzdol. Osel pa je rigajoč stopal naprej, varno in premišljeno, kot bi se zavedal, da nosi odrešenje cellega naroda na svojem hrbtu.

Kralj je kmalu ozdravel. Njegovo prvo uradno povelje je bilo, da se osel proglašuje svetim in neoskrunljivim živalim; njegovo drugo uradno povelje je bilo, da postane osel član njegovega ministerstva, in konečno je imenoval svojega osla rešitelja vrhovnim ministrom.

Konečno — čujte! Tam iz kota dvorane se oglasi nebeški glas, vse je utihnilo — najslajša melodija je zadonela na uho navzočih. Oglasil se je — slavec.

### Drugo in zadnje poglavje.

Mladi kralj je imel veliko lovsko strast. Nekega poletnega dne je odšel s sijajnim spremstvom na lov, z orli in sokoli, psi in dvorjaniki. Toda v širokem gozdu se je ločil od svojega spremstva in ni mogel več najti pravega pota. Hodil je in hodil, toda prišel ni na pravo pot. Mrak je nastajal, kraljič pa je še vedno taval po gozdu. Tu se je zgodila nesreča. Ker je bila že tema, koni ni videl kam stopa, in mahoma se je z ježdecem vred zvrnil po strmem pobočju. Konj si je zlomil vrat, kraljič pa nogo. Cole ure je ležal v grozljivih bolečinah, toda pomoči od nikoder. Željno je poslušal netje ptice, ki mu reši življenje.

V tem trenutku se začuje ceteje slavca.

"Rešen sem!" vzklikne kralj. "Rešen sem!" To je sveta ptica in prerokovanje se je izpolnilo.

Komaj je kraljič skrilal svoje veselje. Pričakoval je vsak trenutek, da se oglasi slavec in ga reši trpljenja. Toda pramoči ni bilo od nikoder. Slavec je pel in zvrgo-

lel, kralj je pa zdihoval v bolečinah. Protu jutru je ptiče petje potihnilo. Zdanilo se je, prišla je lakota in žeja. In kralj je preklinjal slavca.

Uro za uro je ležal kralj v omotici in trpel silne bolečine. Že je sklenil, da je prišla zadnja ura, kajti lakota in žeja ter zlomljena noga, vse ga je silovito trpinčilo. Tako je preležal nepremično drugi dan na istem mestu, nastala je zopet noč in tretje jutro. Kraljič je bil v zadnjih izdihih, in pred smrtno se ga je polotila koprneča želja, da bi bil še enkrat zdrav in svoboden. Še enkrat je hotel videti gore in doline, še nekrat je hotel videti svoje prijatelje. Potem pa je zatisnil oči in prepričan je bil, da je prišel konec. In tedaj — oh, kako krasno je zadonel v njegova ušesa glas:

"I... a! — I... a! — I... a! — I... a!"

"Ah, ta glas je sladkejši, tisočkrat milejši kot glas slavca, drozga ali škranca, kajti ta glas ne prinaša samo pomoči, ampak prinaša tudi življenje! Sveti pevec je izbral samega sebe za rešitelja. Ljudstvo, dinastija, kraljeva krona, vse je rešeno. Prorokovanje je izpolnjeno. Ljudstvo bo srečno. Osel bo sveta žival od današnjega dne."

Nebeška godba je prihajala bližje in bližje, močnejša in močnejša, vselej sladkejša mučenemu kralju. Tam po obronku prihaja osliček, pobirajoč osat in borono zelišče po potu. In ko konečno zagleda mrtvega kolana ter ranjenega kralja se približa in z nežnim gobcem ponjuha ta bitja. Kralj ga pogladi z roko po grivi, in osliček poklekne pred kraljem, kakor je bil navajen od svoje gospodarice. Z veliko težavo se spravi kralj na oslovski hrbet in se poprime velikih ušes, da ne bi zdrknil navzdol. Osel pa je rigajoč stopal naprej, varno in premišljeno, kot bi se zavedal, da nosi odrešenje cellega naroda na svojem hrbtu.

Kralj je kmalu ozdravel. Njegovo prvo uradno povelje je bilo, da se osel proglašuje svetim in neoskrunljivim živalim; njegovo drugo uradno povelje je bilo, da postane osel član njegovega ministerstva, in konečno je imenoval svojega osla rešitelja vrhovnim ministrom.

kraljestva. Tretje povelje kralja se je glasilo, da se uničijo in poderejo vse slike in kipi slavčevi po celem kraljestvu. Na njih mesto so morali postaviti oslovske kipe. In četrto kraljevo povelje se je glasilo, da bo kmečko dekletce, ko doseže petnajsto leto, da bo izbrano za kraljico cele države. Oj srečni narod!

Tako pripoveduje pravljica. In mi se ne čudimo temu zakaj je še danes navada, da ima osel častno mesto vsepovod, in mi se ne čudimo sedaj zakaj je bil osel tekmo stoletij načelnik vseh ministerstev in kraljevih vlad in ne čudimo se, da se je ta hvalevredna navada ohranila še do danes. In niti se ne čudimo, da se začenjajo še danes vse kraljeve zapovedi, vsa kraljeva povelja in vse kraljeve želje z besedami: "I... a! — I... a! — I... a! — I... a!"

## KOLIKO LESA POTREBUJE ČASOPIS?

Eden najbolj poznanih industrijalnih in trgovskih predmetov je papir. Silovito mnogo papirja se uporabi za časopise in knjige. Na svetu je kakih 30.000 dnevnikov, in nekateri izmed teh se tiskajo dnevno približno milijon ali več iztisih. V tem številu niso uračunani oni časopisi, ki izhajajo enkrat ali dvakrat na teden. Poleg tega zagleda vsak dan nad 200 večjih ali manjših knjig bel dan.

Kot je znano se papir za časopisje dobiva iz lesene mase. Da se dobi dovolj papirja za omenjenih 30.000 dnevnikov in 200 knjig, je potrebno vsak dan en tisoč ton lesene mase, katero kuhajo iz dreva. Na leto znese to 365.000 ton lesene mase ali 730.000.000 funtov.

Da dobi papirna industrija te ogromne količine papirja morajo vsako leto posekati celozgodove. Samo ameriški dnevnik porabijo letno 900 milijonov kubičnih metrov lesa, iz katerega se producira papir. Da nimamo ogromnih gozdov v Ameriki, bi bilo nemogoče časopisom prirejati tako ogromne izdaje.

## VABILO —na— VESELICO

ki jo priredi dr. Sava, št. 87 SSPZ v soboto, 10. maja, v S. N. Domu. Uljudno se vabijo vsi rojaki in rojakinje k obilni udeležbi. Igrala bo de izvrstna godba krasne komade pozno v noč, da bo dobre zabave za vse dovolj. Tudi za lačne in žejne bo obilno preskrbljeno. Nasvidenjeje 10. maja ob 7. uri zvečer. Uljudno vabi

ODBOR (55)

## Lake Shore Banking & Trust Co.

ST. CLAIR AVE. VOGAL 55. CESTE

Pošiljamo denar v staro domovino točno in hitro. Vsaka pošiljatev je jamčena. Prodajamo šifkarte. Pomagamo dobiti legitimacije, pase. Plačamo od hranilnih vlog 4 proc. obresti. Pišite za nadaljne informacije slovensko ali hrvatsko.

J. B. MIHALJEVIĆ, upravitelj inozemskega oddelka.



PRINCETON 1381  
Bell Rosedale 1881

## AMBULANCA.

Zavski slučaj nesreče ali bolezni, če potrebujete ambulanco ali bolniški voz, pokličite katerikoli telefon vsak čas, po noči ali po dnevu. Mi vedno čujemo in odgovarjamo telefoni, ker zvonovi hiši obnem. Ako vam operater reče, da se ne oglasi, v ne vrjete, zahtevajte supervizorja, in dobiti odgovor od nas takoj.

## ANTON GRDINA

6127 St. Clair Ave. Cleveland, O.

## Slovenska Dobrodela Zveza,

Slavenski Narodni Narodni Zvez.

UST. 19. NOV. 1910. INK. 12. MARCA 1914.  
V DRŽAVI OHIO V DRŽAVI OHIO

Sedež Cleveland, Ohio  
Vrhovni urad: 1062 E. 62nd St.  
Tel. O. S. Princeton 1276 E.

**UPRAVNI ODBOR:**  
Predsednik: PRIMOŽ KOGOJ, 6515 Edna Avenue.  
Podpredsednik: JOHN GORNIK, 6217 St. Clair Ave.  
Tajnik: FRANK HUDOVNIK, 1062 E. 62nd St.  
Blagajnik: JERNEY KNAUB, 1062 East 62nd St.

**NADZORNI ODBOR:**  
LOUIS J. PIRC, 5119 St. Clair Avenue.  
IOANNA BAKI, 1701 Halo Avenue, N. E.  
JOSIP RUSS, 6517 Bonna Avenue N. E.

**POHODNI ODBOR:**  
JOSIP KALAN, 6101 St. Clair Avenue.  
AGNES ZALOKAR, 1081 Addison Road.  
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue.

**FINANČNI ODBOR:**  
F. M. JAKIČ, 6032 St. Clair Avenue.  
FRANK GRINA, 6032 St. Clair Avenue.  
ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.

**VRHOVNI ZDRAVNIK:**  
FRANK J. KERN, 6202 St. Clair Avenue.

**GLASILO ZVEZE:**  
"Ameriška Domovina," 6119 St. Clair Ave. N. E.  
Vse denarne zadeve in stvari, kar so tiste upravnega odbora, naj se pošilja na vrh tajnika. Vse pritožbene zadeve, ki jih je rešil društveni pohodni odbor, se pošilja na predsednika pohodnega odbora Josipa Kalana. Seje vrhovnega odbora se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9.30 dopoldan v pisarni vrhovnega urada.



### POZOR DEKLETA!

Ve neveste, vam naznanjam, da imam veliko zalogo najnovejše mode krasnih poročnih oblek, za neveste in tovaršice ter vse druge potreščine, lepe vence tančice in vam na dan poroke pošljem domov spletko las, da vam postreže.

Nadalje se priporočam splošnemu občinstvu za nakup vsakovrstnega blaga. Ravno sedaj sem dobil veliko zalogo oblek z žaketom in vsake vrste "dresses" ter sukenj, sukničice za male deklice do 16. leta. Imam lepo zalogo finih moških srjaj kravat in vso opravo za delo. Vsakovrstno moško spodnje perilo. Se priporočam

**ANTON ANŽLOVAR**  
6202 St. Clair ave. (Fri 61)

### HIŠE NAPRODAJ.

Hiša za 3 družine na Bonna ave. Cena \$5600, samo \$2000 takoj. Hiša za 2 družini na E. 63rd St. cena \$3600. Hiša z 11 sobami na 43. cesti, cena \$3500. Hiša na 61. cesti, 10 sob, lot 62x140, dve garaži, škrljeva streha, cena \$6500. Hiša za dve družini na 53. cesti, cena \$4400. Hiša na 63. cesti, za dve družini, kopalnice, furnace, cena \$3500. Hiša na 64. cesti, 13 sob, dvoje kopalnic, škrljeva streha, cena \$7000, takoj \$2000. Tri hiše na 66. cesti, cena \$9400. Takoj \$3000. Hiša s 13 sobami, lot 40x140, na 61. cesti, cena \$5200. Dve hiši na Norwood Rd., ena z 9 sobami, druga s 6, cena \$7200. Hiša za 1 družino nna 76. cesti, cena \$3400. Hiša za 1 družino na 77. cesti, cena \$3500. Imamo še več drugih hiš na razpolago. Za podrobnosti se obrnite na 6106 St. Clair a.

**Sešek in Meh,**  
zastopnika zemljišč. (57)

### NAZGANILO.

Vsem članicam društev, ki se udeležijo slavnosti ob priliki blagoslovljenja zastave dr. sv. Cirila in Metoda, št. 18. SDZ se naznanja, da grede vse zastave skupaj, vse članice skupaj za njih nastavlami, kar bo v ponos našim članicam. To se tiče društev dr. Srca Marije (staro), dr. Srca Marije (novo) dr. Carniola, št. 493 LOTM., dr. sv. Ane, št. 4. SDZ dr. Marije Magdalene, št. 162 KSKJ.

**J. Widervol, tajnik.**

### OČETOVA POHVALA

"Moj oče je rabil to vino, dokler ga ni bolezen pustila. On je jako pohvalil to zdravilo. Tako nam je pisal Mr. Matt Molek iz Silverbow, Mont. 26. dec. 1918. To pomeni Trinerjevo ameriško grenko vino, ki je najboljšo zdravilo za vse želodčne neprilike, zaprtje, glavobol, neprebavnost, migreno, splošno slabost, itd. Dobra zdravila so vselej denarja vredna, in mi smo veseli, da kljub strašnim cenam nekaterih primesi, ki grede v to zdravilno vino in teškim davkom, se nam je posrečilo preprečiti večje zvišanje e-nega zdravila. — Trinerjev liniment je znan kot zanesljivo zdravilo za revmatizem, nevralgijo, otekline. To zdravilo in drugi Trinerjevi preparati se prodajajo po starih cenah. Joseph Triner Co. 1333-43 So. Ashland ave. Chicago, Il.

Dekle dobi dobro delo in plačo v restavrantu. Oglas naj se takoj v Ideal Restavrant, 5801 St. Clair ave. (57)

### NAZGANILO.

Članom dr. Ribnica, št. 12 SDZ se naznanja, da se gotovo udeležijo seje 15. maja ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih S.N. Doma. Vzrok temu je, ker je na dan redne mesečne seje društveni izlet. Opozorjam posebno tiste, ki so spremenili svoje naslove, ker mi je nemogoče vse brate obvestiti pismenim putem. Z bratskim pozdravom

**A. Lovšin, tajnik (57)**

### MILO ZA KOŽO.

Milo za kožo mora biti antiseptično čisto, ker s tem pomaga pri zdravljenju kožne. Severovo zdravilno milo za kožo se priporoča za te slučaje. Matere hvalijo to milo kot najboljšo za otročje kopelji, odrasli rabiyo milo pri kopanju in umivanju, ženske jo hvalijo kot izvrstno zoper kožne izpahke. Je tudi dobro milo za šampuniranje. To milo bi se moralo rabiti vsak dan v vsaki družini. Cena 25c. po vseh lekarnah. W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

Sprejmeta se dva fanta na stanovanje s hrano ali brez. 6025 Bonna ave. (56)

Soba se odda v najem za 1 fanta. 1171 E. 61st St. (56)

Dve sobi se oddaste v najem, za dva ali tri fante. Vprašajte na 1273 E. 60th St. (55)

Slovenka, dobra kuharica dobi takoj stalno in dobro delo v slovenskem hotelu. Delo dobi tudi Slovenka za splošna hišna dela. Oglasite se v hotelu Serschen, edini slovenski hotel, A. Serschen 694. E. 152nd St. Collinwood (56)

### NAPRODAJ SO HIŠE:

Hiša zidana za 4 družine, cena \$9600. Hiša zidana za 4 družine, cena \$10.500, hiša za tri družine, cena \$4000 hiša 12 sob, cena \$5200, hiša zidana za 2 družini, cena \$4400. Hiša zidana, 13 sob, cena \$6800. Hiša 12 sob in prodajalna, cena \$7200, samo \$1500 takoj. Imam še več hiš različne vrste. Imam tudi več hiš naprodaj v Collinwoodu. Oglasite se na 1065 E. 66th St. Jos. Lušjn. (56)

### NAZGANILO.

Tem potom naznanjam članom in članicam dr. Bled št. 20. SDZ da je bilo na zadnji seji sklenjeno, da je vsak društveni član dolžan kupiti vstopnico v znesku \$1.00 in vsaka članica v znesku 50c. Te vstopnice se dobijo samo pri društvenem tajniku Anton Gorenc, 7728 Osage ave. Tajnikova dolžnost je, da vse natančno vknjiži, toraj prošim članice in članice, da kupijo te vstopnice prejkomogoče. Kdor izmed članov ne bo imel vstopnice do 11. maja, jih dobi lahko tudi pred veselico.

Opozorjam še enkrat brate, da se vsi točno udeležijo kot en mož 11. maja ob 3. uri popoldne slavnosti blagoslovljenja nove društvene zastave in potem tudi veselice. Prošeni ste vsi tisti, ki le redko pridete na društveno sejo, da sedaj ne zadostuje samo vaš ponos, da ste član društva, ampak morate dejansko pokazati, da ste pravi društveni brat. Mi potrebujemo vaše navzočnosti ne besede. Pokažimo se, da smo člani slavne Slovenske Dobrodelne Zveze, organizacije, ki je prva ki ima postavno dovoljenje, poslovanja v državi Ohio. Toraj bratje društva, v vrste na tako veliko slavnost, in upam da niti eden ne bo odsoten.

Konečno naj še enkrat pojasnim, da člani dr. Bled št. 20. SDZ morajo biti točno ob 3. uri popoldne v g. Tomazinovi dvorani na Marble ave. Vsak član naj ima bele rokavice, znak SDZveze in društveno regalijo.

Toraj navsvidenje, 11. maja ob 3. uri popoldne. Z bratskim pozdravom

**Anton Gorenc, tajnik (55)**

### NAZGANILO.

Članom dr. Srca Marije, (staro) se tem potom naznanja, da se assessment pobira že ob 11. uri v nedeljo dooldne. Pričetek seje ob 12. uri in sprejem novih članic ob pol eni uri. To pa zato, ker se društvo vdeležijo korakanja v proslavo nove zastave dr. Cirila in Metoda, št. 18. SDZ. Članice, bodite na mestu in vpoštevajte sklep seje. Fannie Trbežnik, tajnica. (55)

### PRODAM

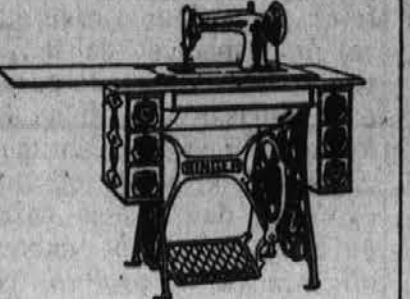
dve hiši in prazen lot na vogalu, pri slovenski cerkvi v Collinwoodu in en akter zemlje s hišo v Nottinghamu. Hiše so leto stare. Več se pozive v upravnishvnu lista.

(May 7,9,16,23,30, Jun. 6.)

### ZENITBENA PONUDBA.

Vdovec, star 39 let s tremi otroci najmlajši star 5 let, starejši pa 11, se želi seznaniti s pošteno Slovenko, staro od 30 do 38 let v svrhu zenitve. Imam hišo, ki je plačana in nekaj prihranjenega denarja. Če katero veseli, naj bo dekle ali pa vdova, naj mi piše pod šifro: T. M. Box 15. St. Clair ave. 6119. Tajnost zajamčena. Le resne ponudbe se bodo vpoštevale. (55)

Naprodaj je hiša, jako po ceni za gotov denar. Moderna hiša, 8 sob, na E. 74 cesti. Velik lot, voda, gorkota, garaža. Pokličite Eddy 4649 W. (56)



Naznanjam, da imam v zalogi najboljše šivalne stroje in to "SINGER SIVALNE STROJE" katerih nobeden drugega izdelka šivalnih strojev ne prekosi v šivanju.

Dajem jih tudi na lahka odplačila in sicer po \$2.00 mesečno ali za gotovi denar v devetdesetih dneh časa za plačati. Toda ne pozabite pa tudi, da popravljam vsake vrste šivalne stroje od \$1.50 višje, ter tudi kdor želi zamenjati stari stroj za novega, vedno vzamem stari stroj v račun na novega.

Toraj gospodinjice kakor tudi dekleta, ako želite imeti trpežni šivalni stroj, zglasite se pri vašem Slovencu

**RUDOLF PERDANU**  
6026 St. Clair ave.

### Dr. S. Hollander,

zobozdravnik

1355 E. 55th St. vog. St. Clair  
Vstop na 55. cesti nad lekarno

Ure od 9. zjutraj  
do 8. zvečer.

Zaprto ob sredah pop.  
tudi v nedeljo zjutraj.



### POZOR! PLUMBING!

Ako rabite v hiši zanesljivo delavca za vsakovrstno plumbersko delo, potem se oglasite pri vašem starem, dobro znanem prijatelju

**Geo. A. Lorentz,**  
6203 Superior ave.

Sprejemam vsakovrstna popravila, postavljam kopalnice, vsakovrstne sinke, boilerje na paro, za vročo vodo toilete in najnovejše vrste fjerne.

### ENE NIZKE IN DELO GARANTIRANO!

Bell Phone Rosedale 5224  
Princeton, 1319 W. (x25)

### NAZGANILO.

Članom dr. Srca Marije, (staro) se tem potom naznanja, da se assessment pobira že ob 11. uri v nedeljo dooldne. Pričetek seje ob 12. uri in sprejem novih članic ob pol eni uri. To pa zato, ker se društvo vdeležijo korakanja v proslavo nove zastave dr. Cirila in Metoda, št. 18. SDZ. Članice, bodite na mestu in vpoštevajte sklep seje. Fannie Trbežnik, tajnica. (55)

## Kako se kupijo Liberty bondy

Kadar pride Liberty Loan zastopnik v vaše stanovanje, pdpišite se da kupite. Potem pa kupite svoj bond pri

### First National Bank

### First Trust & Savings Co.

Ne računamo nič za postrežbo. a)jazja tedenska odplačila. 10 proc. plačate takoj in potem 2 proc. vsak teden tekom 45 tednov.

Mi spravimo vaše bonde v banki do vrednosti \$500.

Mi vam nudimo največje bančne ugodnosti v državi Ohio.

Mi govorimo v vašem jeziku.

Odperto tekom kampanje od 9. zjutraj do 9. zvečer.

## FIRST TRUST & SAVINGS CO

## FIRST NATIONAL BANK

247-303 EUCLID AVE. BLIZU SQUARE

Skupno premoženje \$125,000,000

## RAZPRODAJA

PRAVEGA CALIFORNIJSKEGA

# VINA

pri

## MODIC-U

6201 St. Clair Ave.

Na drobno in debelo

# Samo \$65 SOD.

Naročite sedaj in pripravite se za dneve suše.

## POZOR!

Centenemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem pričel z obrtjo popiranja sob. Izdeloval bodem vsa dela od najpriprostejših do najfinejših.

**DELO GARANTIRANO. CENE ZMERNE.**

Se priporočam

## ANTON COLARIC,

Expert Paperhanger,  
6034 CARRY AVE. SUIT NO. 2.

## BOLNI LJUDJE.

Če vi niste mogli dobiti olajšanja svoje bolezni in ste popolnoma obupali in zgubili vsako nado, da kdaj ozdravite, pridite k nam, da vas zastoj preiščemo; dajte nam priliko, da vam pokažemo kaj lahko naredimo za vas. Imam dvanajst let prakse v medicini in zdravilstvu in zdravlil sem KRONICNE, NERVOZNE IN KOMPLICIRANE BOLEZNI pri MOŠKIH in ŽENSKAH, vi imate dobiček od moje skušnje, ker vas vselej osebno vidim, ko se oglasite. Dal vam bodem najboljšo moderno znanstveno zdraviljenje, električno in zdravilsko.

**MOŽJE IN ŽENE**

ki trpijo na kronični, nervozni, krvni ali kožni bolezni, če imate bolezen v želodcu, jetrih ali obistih, ali če imate revmatizem, bolečine v hrbtu, če ste zgubili apetit, imate glavobol, ste zaprti, vrtoglavost, katar, vprašajte mene SEDAJ.

**ODLAŠATI JE NEVARNO.**

Uspehi so ki štejejo. Mnogo boleznih, ki so bile zamernjene ali nepravilno zdravljene ali katerih niso mogli ozdraviti, so se udale mojemu zdravilstvu. Pridite in jaz vam novem, kaj morem narediti za vas. **NASVET IN PREŠKAVA ZASTONJ.**

Moji računi za zdravljenje so jako zmerni in jih lahko vsak plača. Mi ne sprejemamo bolnikov, ki jih ne moremo ozdraviti. Pridite k meni že danes.

Uradne ure: **PREŠKAVA OB NEDELJAH**  
Od 9. zj. do 8. zveč. **IN NASVET od 10. z. do 2. pop. ZASTONJ.**

## DR. KENEALY

647 EUCLID AV. DRUGO NADSTR. CLEVELAND, O.  
NASPROTI POLICE STAR GLEBICA.  
TAYLOR ARKADI. Republic Building.

### IV. ZAPISNIK SEJE VRHOVNEGA ODBORA SDZ. V LETU 1919, KATERA SE JE VRŠILA V NEDELJO, DNE 27. APRILA, V PISARNI ZVEZE.

Predsednik Primož Kogoj otvori sejo ob 9.30 dop. Navzoči so vsi uradniki razven br. Anton Grdina. Prečita se zapisnik zadnje seje, od dne 23. marca in se sprejme kot je bil čitan.

**DOPISI:**  
Cleveland, O. Slovenec, št. 1. poroča tajnik, da se je povrnil z potnim listom br. Anton Pucej.  
Nadalje želijo ponoviti potne liste: br. G. Halapia, J. Babič, Fr. Zaletel, Joe Zupančič, Jernej Rant, Jakob Kovac.  
Josip Zerjav pa prosi za novi potni list za v državo Illinois.  
Collinwood, O. Društvo Kras, št. 8. prosi tajnik za poljsnilo, ali bo naklada 50c. samo za en mesec ali za več mesecev. Se jim da poljsnilo, da bo samo en mesec v slučaju, da bo sprejet predlog, da se delogate plačajo iz upravnega sklada.

Cleveland, O. Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 18. poroča tajnik, da imajo v nedeljo 11. maja blagoslovljenje nove društvene zastave. Prošijo za govornika. Imenuje se, oziroma prevzame br. John Gornik.  
Newburg, O. Društvo Bled, št. 20. poroča tajnik žalostno vest, da jim je umrl član Josip Salomon, dne 16. aprila t.j. v mestni bolnici.  
Nadalje prosita dva brata, Anton Princ in John Škerl potne liste za državo Kansas. Se jima naredijo za dobo 3 mesecev.

Lorain, O. Društvo Jugoslovani, št. 21. poroča tajnik, da so si izvolili sledeče nove uradnike: John Škerjanc, predsednik, Anton Eisenhardt, podpredsednik in John Ivančič, tajnik.  
Poročajo, da imajo zopet 8 novih članov za prihodnjo sejo.  
Zadeva Frank Petriča, ki je izpremenil oporoko, se vpoštevata prva originalna oporoka v smislu pravi. Toraj dobijo njegovi dediči vsi enake dele. Fr. Petrič je umrl 19. marca t.l.

New York, N.Y. Alfred M. Best Company, New York, prosi za malo statistiko SDZ glede njene finance. Statistika pride v knjigo "The fourteenth annual edition of Best Life Insurance Reports."

Se nagodi tajnika, da se to naredi.  
Cleveland, O. The Cleveland Trust Co. priporočajo za nakup V. vojnega posojila.

Bolniške zadeve: Zadeva Anton Struna, št. 6. društvo zahteva, da se njemu nakaze zaostala bolniška podpora od meseca novembra 1918, ker je bil prikraden za \$10.00.  
Narodi se vrh tajniku, da pregleda in pronašje ob listini, kdo je stvar zakrivil, član ali zdravnik! Na prihodnji seji se poroča o tem.

Zadeva Anton Ross, št. 21. se mu je podpora odrekla, ker se je za pri vstopu v društvo odpovedal. Operiran je bil na nosu.  
Zadeva mlrljiške lista Anton Legat, kateri se ni od notarja podpisal, kakor predpisujejo pravila, poroča tajnik društvu, da društvo ne more dobiti dotičnega notarja, da bi podpisal za istega zdravnika, ki je naredil mlrljiški list.

Ker je pri Zvezi več slučajev, ko se rabijo notarska potrdila, se je sklenilo in sprejelo, da bo od sedaj naprej br. Frank M. Jakšič, notar za vsa dela pri SDZ. Zatoraj se opozarja vsa društva v Clevelandu, Collinwoodu, Nottinghamu in Newburgu, da vse notarske zapisežene izjave, potrdila, itd. se obrnejo na br. Frank M. Jakšiča. Ravno tako se tudi izročijo mlrljiški listi Anton Legata njemu, da ga vredi.

Najemnina dvorane za prihodnjo konvencijo! Vrh tajnik vprašuje kje se bo vršila prihodnja redna konvencija SDZ. Po kratkem posvetovanju se je sklenilo, da se naj konvencija vrši v S.N. Domu, soba št. 3. Tajniku se naroči, da vpraša direktorij za ceno dvorane, itd.

1 proc. Bonus pri posojilih! Ker po zadnjem sklepu vrh odbora, plača vsak, kdor vzame posojilo na First Mortgage, plača 1 proc. Bonusa. V ta namen je zadnje prišlo \$30.00, od zadnje posojila. Ker smo pa že sklepal, da se bo s tem denarjem nakupil aparat za slikat. Namreč Zveza namerava imeti od vsch hiš, kjer ima svoje posojilo gori, sliko od hiše.

Aparat preskrbi br. Frank Corne, kateri bo plačan iz tega fonda.  
Vrščina krajevnihtajnikov in blaginjkov! Vsi tajniki in blaginjniki pri krajevnih društvih SDZ so zavarovani za leto 1919-20 za sledeče svote: št. 1. \$2000.00, št. 2. \$3000.00, št. 3. \$4000.00, št. 4. \$1500.00, št. 5. \$300.00, št. 6. \$300.00, št. 7. \$300.00, št. 8. \$300.00, št. 9. \$800.00, št. 10. \$400.00, št. 11. \$500.00, št. 12. \$1000.00, št. 13. \$1000.00, št. 14. \$2000.00, št. 15. \$2000.00, št. 16. \$3000.00, št. 17. \$3000.00, št. 18. \$3000.00, št. 19. \$1000.00, št. 20. \$1000.00, št. 21. \$400.00. Skupaj \$10,600.00.

Za to svoto je predloženo račun v znesku \$28.75. Račun se sprejme za izplačilo. Vsako društvo naj si zapomni za koliko je pod vrščino tajnik in blaginjak.  
Odstopni list! Br. John Završan, št. 17. prosi za odstopen list, ker odputuje te dni v rojstno domovino. Tajnik društva poroča, da ima plačane vse društvene in zvezine prispevke. Se mu da, kar želi.

Izplačane smrtnine, pregled pobotnih! C. 243 Josip Pugel, št. 1. bratu Anton Pugej. C. 989 John Muihč, št. 1. ženi Mary Muihč.  
The Allen Property Custodian, Washington, D.C. pošilja dva rezita za sprejeto smrtnino.

Report No. 34513 Josip Šuštaršič, št. 7. SDZ \$300.00 in report No. 34514 Ignac Pečar, št. 12. SDZ. \$1000.00.

Nakazanje izplačane smrtnine:  
Na the Allen Property Custodian v Washington, D. C. c. 2341 John Barba št. 8. \$500.00. C. 1431 Stanislav Pekolji, št. 10. \$1000.00.  
C. 253 John Muihč, št. 12. umrl 3. jan. 1919. star 42 let. Doma iz Ambursa na Dolenskem, Kranjsko. Bil je član Zveze in društva od 11. jan. 1914. Zavarovan za \$1000.00. Vzrok influenza. Dedič, \$500.00 žena Frances in \$500.00 njegovim otrokom

C. 1523 Katarina Matoz, št. 4. umrla dne 28. febr. 1919. Stara 21 let. Doga iz Creaznice na Kranjskem. Bila je članica Zveze in društva od 8. sept. 1915. Zavarovana za \$500.00. Vzrok uhane. Dedič mož Anton Matoz.

V. Vojno posojilo Svohode. Tajnik poroča glede finance Zveze glede nakupa tega posojila. Poročajo, da je v bolniškim skladu na \$2000.00 rezerve in se lahko kupi za to svoto. Po kratkem razmrtivanju odbornikov se je sklenilo, da se jih vzame še za dva tisoč dolarjev. S tem jih ima Zveza sedaj za \$10,000.00 vsch Liberty bondov.

Predsednik Woodrow Wilson in Jugoslovani! Ker je naš predsednik W. Wilson tako trden na svojih 14. točkah in da se zelo zavzema za nas Jugoslovane, kot mali narod na mirovni konferenci, se je sklenilo, da se pošlje v ime SDZ častitko za njegovo odlično postopanje proti našemu sovražniku Italiji.

Brzojavni pozdrav ozir. častitko se pošlje na State Department v Washington, D. C.  
Zaključek seje! Ker je bilo vse, kar je bilo prednešeno, rešeno, se zaključuje seje. Vse se je povoljno rešilo in predsednik je zaključil 4. sejo v tem letu z pozdravom vsem odbornikom, da se prihodnje seje vdeleže.

P. Kogoj, predsednik. Fr. Hudovnik, tajnik.

**POCENI NAPRODAJ** St. Clair Music School.  
hiša 6 sob na stop 125%, Mi poučujemo godbo na Shore Line, 18600 Chicka- razne instrumente od začetsaw ave. prva hiša na levi ka do konca. Mi imamo vse strani ceste. Velik lot. Cena godbene instrumente napromo \$2900. Takoj \$1000 daj jako poceni.  
Naprođaj je Maxwell av- tomobil za 5 oseb. Avtomobil je v dobrem stanju in se prod. C. A. Gardner, stop 127 1/2 Shore Line. Bell Tel. Nottingham 170, da poceni. Vprašajte na 1161 Cuy. Tel. (57) E. 61st St. (57)

**THE AMERICAN JUGO-SLAV RELIEF**

**NABIRALKE ČLANICE OD "ZVEZE JUGOSLOVANSKIH ŽEN IN DEKLET V AMERIKI."**

**XIV. IZKAZ PRISPEVKOV ZA AMERICAN JUGOSLAV RELIEF.**

Nabiralna pola št. 19, Frances Hudovernik, nabiralna, Clev'd. Stanko Mlakar, Whitehall, Mich. \$5.00, Math. Bombač \$1.00, Anton Debevc \$1.00, Mary Brezec 50c, John Brezec \$1.00, John Glavan 50c, Josip Rakovec 50c, Ivan Rovtar 50c, vsi iz Willard, Wis. John Wiederwohl, Cleveland, O. \$2.00, Josip Turk, Smethport, Pa. \$1.00, John Marolt, Cleveland, O. \$1.00, Andrej Tekovec, Cleveland, O. \$2, Ivana Buh, Cleveland, Ohio \$1, Andrej Hujan, Blocton, Ala. \$2, Anton Debevc 50c, Ig. Hude, New York, N. Y. \$1, Mary Otoničar, Cleveland, Ohio \$1, Jožef Kralj, Cleveland, O. \$5, skupaj \$26.50.

Nabiralna pola št. 29, Doroteja Strniša, nabiralna, Collinwood Frank Nevšek \$5, John Rutar \$5, John Germek 50c, Frank Šavel \$1, Mary Stefančič \$1, Mihael Jursinovič \$2, Lucija Kozlevčar 25c, Louis Krapeuc \$1, J. Činkole 50c, Joe Boldin \$1.00, Viktor Bernot \$15, Frank Kapel \$1, John Prusnik 50c, Leopold Kolar 50c, Ant. Strniša \$5, skupaj \$39.25.

Nabiralna pola št. 32, Josipina Jevnikar, nabiralna, Collinwood Anton Antonič \$11, Ivan Strebričjak \$2, Anton Femec \$1.00, Anton Grubar \$5, B. Smuenisjeki 50c, Frančiška Solunič \$1.00, Anton Anžlov \$1, Anton Kalin 25c, Jera Pižnaht \$5, Marija Perme \$5, Rozi Kralj 50c, Anton Koren \$1, Jožef Žulič \$4.00, Primož Pust \$2, Jožef Cvelbar \$1, Alojzija Čampa \$1, Ivana Šavs \$1, Ivana Valentič 50c, skupaj \$42.75.

Nabiralna pola št. 40, Marija Škerel, nabiralna, Collinwood, O. Mary Krashovitz \$5, Louis M. Rozmanc \$1, Tony Srakar 25c, Joe Šušteršič \$1, Marija Benčar \$1, Frances Baznik \$1, Marija Springer \$1, John Perko \$1, Agnes Garteza \$1, Neimenovana \$10, Mary Škerl \$1, John Škerl \$1, Mary Škerl \$2, John Gašperin \$2, G. Kunchick \$1, Ana Jarm \$1, Alice B. \$1, Josipina Kozel \$1, skupaj \$32.25.

Nabiralna pola št. 41, Marija Ivančič, nabiralna, Collinwood: Elizabeta Fabjan \$1, Martin Tekovec \$2, John Cujan \$5, John Mavser \$5, John Rutar \$5, Karl Skebe \$1, Frank Štangar 50c, Mihael Vraneza \$5, Anton Gantar \$1, John Velkovič \$1, Joe Gnidovec \$1, Frank Zaletel \$1, Karl Knafelc \$1, Jakob Sotler 50c, Frank Narobe \$2, Joe Kovač \$1, Karl Kutnar \$2, Anton Turčič \$1.00, skupaj \$36.00.

Nabiralna pola št. 48, Frances Mervar, nabiralna, Collinwood: M. Sakach 25c, F. Terček \$2, Joe Mergole 25c, Am. Suštaršič 25c, F. Mulec \$1, Frank Gruber \$5, Albina Lopatič \$1, Anton Mervar \$50.00, skupaj \$59.75.

Nabiralna pola št. 112, Helena Žlindra, nabiralna, Cleveland: Andrej Korenčan \$15, William Fuindley \$1, Anton Možina \$1, Mary Kunstel \$2, Frank Kunstel \$2, Jeanne Škufca \$1, Joe Poejris \$1.25, Josipina Jereb \$1, Ivana Mandel \$1, Katy Novak \$1, J. Mausar \$2, Frank Perušek 50c, Jakob Brežec \$1, Frank Zan 50c, John Cimerman 50c, M. Gornik \$1, Alojz Papež 50c, Jennie Papež 50c, skupaj \$32.75.

Pole št. 19, 27, 32, 40, 41, 48 in 112, \$269.25. Vsota prejšnjih izkazov \$4955.96. Skupaj \$5.226.21.

**XV. IZKAZ PRISPEVKOV ZA AMERICAN JUGOSLAV RELIEF.**

Iz Chisholma, Minn. so bili poslani na Zvezo Jug. Žen in Deklet v Clevelandu sledeči prispevki za American Jugoslav Relief:

Nabiralna pola št. 127, Frances Britz, nabiralna Chisholm, Minn Rudolf Stornik \$1, Frank Matjaš 50c, Frank Longa 50c, Anton Postoslemski \$1, Joe Petrič \$1, John Znidaršič \$1, Barbara Globočnik \$1, Louis Stermole \$1, Anton Africh 50c, Andro Tancabel 25c, Frank Hochevar 50c, Ludvik Kordič 50c, John Koshir 50c, John Debelak 50c, Anton Debak 50c, Joe Globokar 50c, Ana Skala 50c, skupaj \$11.25.

Nabiralna pola št. 129, D. Stankovič, nabiralna, Kinney, Minn Mrs. Kresoja \$1, Miloš Kresoja 50c, Ostoj Tončar 25c, Sava Tončar \$1, Mrs. Novakovič 50c, Sava Skorač 50c, Mrs. Bjena-baba 50c, Mrs. Brankovič \$1, Mrs. Belaič \$1, Steve Hercegovja 50c, Mrs. Zukula 25c, Mrs. Mandich 50c, Mrs. Vrzich 50c, Mrs. Vrzich 50c, Mrs. Lousar 25c, Mrs. Rajarich 50c, Mrs Hanezde 50c, Mr. Stocarba 25c, skupaj \$10.00.

Nabiralna pola št. 131, D. Stankovič, nabiralna, Kinney, Minn. Mrs. Pritza 50c, Mrs. E. Pičuk 25c, Mrs. Beshir 50c, Mrs. Dimich \$1, Nikola Klačnja \$1, Mrs. Sokich 50c, Bude Klashnik \$1, John Kostoloz 25c, Stevan Mijanovič 50c, Anka Mijanovič 50c, George Smiljanich \$1, Milka Smiljanich 25c, Mile Marich \$1, Laza Petrich 25c, Marija Derikpava 50c, Mr. Derikpava 50c, Anka Misiraca 25c, Mike sirovina 50c, skupaj \$10.25.

Nabiralna pola št. 135, J. Klun, nabiralec, Chisholm, Minn. Anton Bambich \$5, Joe Moravetz \$1, Math Grahek \$2, Frank Starle \$2, skupaj \$10.00.

Desanka Stankovič je nabrala še sledeče darove: Milan Delich 50c, Steve Miserača 50c, Mrs. Stanisha \$1.00 skupaj \$2.00.

Vsota prejšnjih izkazov \$5.226.21. Pole št. 127, 129, 131, 135 \$42.50, skupaj \$5.269.71.

Delovanje članic podružnice Simon Gregorčič št. 13 S. N. Z. za American Jug. Slavs Relief je najboljši dokaz, da SNZ. še obstaja, da si so nasprotniki neprestano povdarjali, da ni v Minnesoti niti enega pristaša SNZ. vrle članice so poleg tega priredile pred dvema mesecema veliko veselico, ki je prinesla American Jug. Relieru več sto dolarjev. Poleg tega so se skoro vsi člani in članice podružnice obvezali, plačevati mesečno gotov znesek za narodni davek SNZ, kar tudi vestno in redno plačujejo. Vsa čast zavednim rojakom v Chisholmu, zlasti pa tajnici podružnice gpdč. Frances Britz, ki se neumorno trudi za blaginjo naroda in domovine. Po njeni zaslugi je podružnica SNZ. v Chisholmu ena najbolj agilnejših in najpožrtvovalnejših, narodna zavest v Chisholmu in v bližnjih naselbinah se je visoko povzdignila.

**SLOVENSKI NARODNI DOM.**

ST. 2.	
RACUN ZA MESEČ MAREC 1919:	
Društva plačila na račun delnic	\$45.00
Članstvo plačalo na račun delnic	232.00
Darovi: Gabriel Rus	50
Veselica 2. marca	233.05
SKUPAJ 31. MARČA	\$510.55
Študentski meseca marca, ček št. 14. \$6.50, št. 15. \$3.95 št. 16. \$1.50	\$12.25
Naložimo na: The Broadway Savings and Trust Co. No. 64653	4953.55
	764.69
Na čekovnem prometu	62.17
4. Liberty bond	206.00
1918 War Savings Stamps	57.15
V pisarni	1.00
SKUPNO PREMOŽENJE	\$6938.86
PREGLEDANO: Rev. J. J. Oman, Anton Erjavec, J. Lekan.	
URAD na 3583 E. 81st St.	
F. Ločnikar, tajnik.	

**KRASNE ROČICE.**

Neki angleški profesor je silno vznemiril angleške gospe in gospodične s svojo trditvijo, da postajajo nežne roke gospej in gospodičen vedno manjše iz vzroka, ker nič ne delajo. Učeni profesor trdi, da bo tekom toliko in toliko stoletij gospodičnam in gospej rok popolnoma—zmanjkalo. Zato pa gospoda tako teško stisne desnico prijatelju, ker se boji, da se opazi majhna roka. Ra ditega priporoča profesor, gospej in gospodičam, da same hodijo v trgovino in nosijo pakete domov, da primejo tupasem za lopato na vrtu in delajo, da pletejo nogavice ali čipke, itd. Najboljša garancija pa, pravi profesor, da postanejo roke gospej in gospodičen daljše, obstoji v tem, da grede gospoda v nabasan voz ulične železnice in se tam primejo jermenov, ki visijo od stropa. Vsak dan naj-se vozijo po dve uri v tako nabasanih vozovih, in profesor jim garantira, da se bodo njih roke kmalu stegnile.

**ANEKDOTE O NAPOLEONU.**

V Stokardu je izšla knjiga, ki prinaša v resnici zanimive pripovedke o Napoleonu Velikem. Tekom vojne je prišel Napoleon v neko italijansko mesto, ki je bilo malo prej izpraznjeno od Avstrijcev. Sredi trga mu pride nasproti mestna duhovščina, ki zaprosi Napoleona, da vzame pod svoje varstvo "dvanajst svetih apostolov." "Kakšni so vaši apostoli?" vpraša Napoleon "Ali so leseni?" "Ne, vaše veličanstvo," odvrne govornik, "srebrni so!" "Aha, srebrni!" vzklikne lakomni general. Pri moji veri, ne bom samo teh apostolov sprejel pod svoje posebno varstvo, ampak jim bom tudi pomagal, da spolnijo svoje poslanstvo, kakor jim je Krist naročil. Poslal jih bom po svetu." Tako rekoč je dal zaleniti sohe apostolov in jih poslati v Pariz, kjer jih je dal prekovati v denar.

**KDO IMA PRAV?**

Tekom svojega potovanja je prišel imperator nekoč v Ermenonville, kjer se nahaja grob revolucionarnega pisatelja Rousseau-a. Napoleon si je ogledal grob, naka je vzdihnil: "Za blagor Francoske bi bilo veliko boljše, da se Rousseau nikdar ni rodil."

"Zakaj?" ga vprašajo. "Zato, ker je on povzročil revolucijo."

"Toda veličanstvo," ga opomni njegov pobočnik, "brez francoske revolucije bi vi danes ne bili francoski cesar." "Res je," odvrne Napoleon, "toda bodočnost bo pokazala, da bi bilo najbolje, da se nisem jaz niti Russeau rodil."

**NAJLEPŠE ŽENE.**

Splošno se trdi, da so blondinke najlepše žene, in če imajo slučajno črne oči tedaj so perfektno krasotice. Toda kadar se gre za zakon, tedaj je dokazano, da se blondinke najmanj poročijo, pač pa imajo prednost ženske s črnkastimi lasmi. In ženske s temnimi lasmi so mnogo boljše in zvestejše kot pa blondinke. Izmed vsakih sto žensk na svetu, se jih poroči 79, in dokazano je da je osemdeset procentov žensk, ki se možijo, s črnimi temnimi ali kostanjevimi lasmi. Izmed blondink se poroči le 55 odstotkov. Vzrok temu je iskati v razliki temperamenta. Lahko se reče, da so dekleta s črnkastimi lasmi mnogo bolj živahna kot pa blondinke. Toda prava razlika je v resnici le v tem, da je pri blondinkah skrita strast v notranjosti, in se ne kaže tako očno kot pri črnolaskah.

**SEDAJ ALI NIKDAR**

**UDAREC JE TUKAJ**

**Samo 14 dnij še in vse bo končano.**

*Vsak sod, vsak zaboj, vsaka posoda, vsaka steklenica, vsaka kaplja moje zaloge vina žganja in brandy mora biti prodano. Ohio postane suha. 24. maja je zadnji dan.*



**POSEBNOST!**  
500 zabojev žganja, Bottled in Bond, pod nadzorstvom ameriške vlade.  
**HUNTER RYE**  
\$35 Zaboj \$3.00 Poln kvort

Sobota, 24. maja je pozitivno zadnji dan za opojne pijače v državi Ohio. To je zadnja beseda v tej zadevi in vi se morate založiti sedaj. Čas je kratek in treba je hitre odločitve. Ne čakajte do zadnje minute. Kupite sedaj pri nas, kjer se lahko zanesete, da dobite najboljše vrste blago. Ne riskirajte, ker sicer bo prepozno. Pojdite k



**POSEBNOST!**  
500 zabojev žganja, Bottled in Bond pod nadzorstvom ameriške vlade.  
**BOURBON ŽGANJE**  
\$32 Zaboj \$2.75 Poln kvort

**Schwalb**

**Ta ogromna razprodaja traja samo do 24. maja 1919.**

Potem ko sem 16 let na St. Clair ave. vodil uspešno in pošteno trgovino, sem prisiljen umakniti se iz iste. Država bo suha 24. maja in zapreti moram vrata za vedno. Teška je ločitev ker tekom dolgoletnega trgovanja sem si pridobil številno prijateljev. Teško je zapustiti trgovino, kjer so odjemalci tekom 16 let bili vedno pošteno postreženi in sem si pridobil njih zupanje.

Predno se poslovim iz trgovine, hočem prirediti razprodajo, kjer vam bodem nudil najboljše blago po skrajno znižanih cenah. To bo moj zadnji posel z vami, toda 16 letno pošteno trgovanje z vami vam je dovolj jamčevina, da bodete sedaj kupili pravo blago po zmernih cenah. Pridite k nam, predno se kesate. Pazite na to kje kupujete.

LEO SCHWALB, 6131 St. Clair ave.

<b>ŽGANJE</b> Čisto in redilno kakor žito na polju. 4 leta staro \$6.50 galona 6 let staro \$7.50 galona 7 let staro \$9.50 galona 8 let staro \$10.50 galona 10 let staro \$13.50 galona	<b>POSEBNOST!</b> <b>OLD CROW</b> \$22.00 Zaboj \$1.90 Steklenica	<b>BRANDY</b> Californijski tropinjevec in češpljevec: 4 leta staro \$6.50 galona 6 let staro \$7.50 galona 7 let staro \$9.50 galona 8 let staro \$10.50 galona 10 let staro \$13.50 galona
	<b>POSEBNOST!</b> <b>JULES CARNOT BRAND KONJAK</b> \$22.00 Zaboj \$1.95 Steklenica	
	<b>POSEBNOST!</b> <b>HOLLAND STYLE GENEVA GIN</b> \$26.00 Zaboj \$2.25 Steklenica	
	<b>PORT SHERRY, ANGELIKA, SLADKI KATAVBA MUSKATEL VINO</b> \$5.00 Zaboj Steklenica 49c	



**GLEJTE ZA RDEČE NAPISE. NE ZMOTITE SE**

**LEO SCHWALB,**  
6131 ST. CLAIR-AV.

**GLEJTE ZA RDEČE NAPISE. NE ZMOTITE SE.**

**RAZMERE NA SLOVENSKEM.**

Neki Hrvat piše iz Zagreba sledeće o razmerah na Slovenskem:

"Velika škoda je, da ni med Jugoslovani vsaj deset milijonov Slovencev," tako bi vzkliknil vsak naš človek katerega razmere zanesejo na slovensko zemljo. Med Slovenci vlada red in organizacija, in to je pristno slovensko svojstvo, katerega so se Slovenci naučili radi neprestanih nemških navalov na njih pokrajine. In ta red in organizacija med Slovenci se opazuje povsod, v najmanjših podrobnostih. Na vseh železniških postajah se vidijo novi slovenski napis, kakor tudi po vseh trgovinah, sploh povsod, kjer je le količkaj Slovencev. Slovenska vlada je prešla iz avstrijske skoro neopaženo. Ljudstvo niti začutilo ni, niti ne opazilo spremembe vlade. Nobene težave, vse gre tako mirno in redno kot bi človek mislil, da so Slovenci imeli že od nekdaj svojo vlado. Nobenih izgredov, divjanja, nesposobnosti in drugih neumnosti nismo opazili pri Slovencih, kakor se je to žaliboče godilo pri nas na Hrvaškem. Slovenska vlada in ljudstvo, vse je ostalo mirno, ko se je milijon ska armada vračala iz Italije proti severu. Nobeno vojno roparstvo in sramotna dejanja ničesar ni bilo opaziti pri Slovencih, Slovenci so ostali mirni, ko so s edivje horde podile preko njih zemlje, a znali so na najbolj dostojanstven način braniti svoje pravice in zemljo. Niti ni opaziti na Slovenskem kakega vojnega spekuliranja. Slovenec je zadovoljen z majhnim dobičkom, privošči sebi toliko kot komu drugemu. Zdavnej je že znano, vsem Hrvatom, da je hrana v gostilnah in restavracijah v Ljubljani veliko cenejša kot hrana v Zagrebu kljub temu, da dobivajo Slovenci skoro vsa živila iz Hrvatske.

Zato pa med Slovenci nimamo nobene boljševiške pojave, in boljševice sovražijo Slovenci iz dna srca, ker so trdno prepričani, da jim boljševice prinašajo naj večjo narodno nesrečo, pogubljenje in trpljenje. Slovenci so prepričani, da če dobijo boljševice kako moč med njimi, da je konec njih svobode, reda in organizacije, da bo pomrl še tisti narod, kar ga je ostalo. Pač je bilo tudi par boljševiskih izbruhov je pač bilo med Slovenci, toda to so bili izbruhi zapeljanih Slovencev, ki so se navžili nemške kulture ali pa pokojnih pristašev likvidiranega Suštaršiča. V splošnem je položaj v Sloveniji kot pred vojno, kar se tiče politike.

Na železnicah vlada red in točnost za minuto. Slišal sem, da se bo poslalo v hrvatske kraje nekaj slovenskih železničarjev, ki so mojstri v svoji stroki. Marljivost slovenske vlade je povzročila, da se je ustanovil zavod za brezposelne, ki je že tisočim pomagal do dela, za podporo siromašnim beguncem, ki se podpirajo iz državnih sredstev.

Medtem se "vojvodina" Kranjska pripravlja za likvidacijo. Slovenska vlada je namreč ukrenila, da se slovenska kraji Koroške, Štajerske, Goriške in Primorske združijo v eno samo celoto s središčem v Ljubljani. Vsa državna uprava se že vodi v Ljubljani odkoder se razpošilja povelja, odkoder se imenujejo in razpošiljajo uradniki za vse slovenske kraje. Hvala za to bratom Slovincem, kajti zna li so si urediti avtonomijo, katere prej niti imeli niso, ločim nam Hrvatom grozi nesreča, da zgubimo avtonomijo Slovincem ni poznano kakor je Hrvatom, da morajo osebno potovati v Beograd, da dobijo potna lita. In dočim se Slovenci pregovarjajo s Hrvati, imajo Slo-

venci že vse ono, kar Hrvati šele zahtevajo. Resnica je, da je slovenska zastava povsod spoštovana.

Vojaških prostovoljcev je največ med Slovenci, in deloma se ti prostovoljci že borijo na Koroškem in Štajerskem. V slovenski armadi vlada red in disciplina, dočim se naši hrvatski vojaki niti ne pozdravljajo na ulici.

Slovenska organizacija in miroljubnost je prispela tako daleč, da se je ob priliki zadnjega koncerta, katerega je priredila "Glasbena Matica" v Ljubljani v počast prihoda kardinala Bourne, izjavil profesor Janič iz belgrajske univerze, da enakih koncertov, kot ga je uprizorila Glasbena Matica ne more slišati niti v Rimu ali Londonu.

Srbom, Hrvatom in drugim so Slovenci lahko v resnici pravi učitelji reda in organizacije, domoljubja in napredka. Le škoda, kot sem že v začetku omenil, da ni deset milijonov Slovencev."

Ob priliki kake veselice, bočinje in pri veseljem omizju, spomnite se na narodno stavbo "SLOVENSKI NARODNI DOM". Vsak najmanjši dar dobrodošel.

**A je vaša kri borna radi POMANJKANJA ŽELEZA?**

Železo je prava hrana za vašo kri, ono pomaga ustvariti moč in energijo v žilah moških in ustvariti zacetice na licih žensk. Zakaj Nuxated Iron tako hitro popravi slabotne, nervozne, izmučene ljudi.



Tisoče moških in žensk si pokvarja svoj telesni sestav, ker se izpostavljajo vsakovrstnim boleznim in v resnici izgubijo svoje zdravilje, ker postaja njihov kri vsak dan bolj redka in pomanjkljiva, ker primanjkuje železa v krvi. Pomanjkanje železa v krvi ne naredi človeka samo fizičnega in duševnega slabša, nervoznega, zdržljivega, ki se hitro utruja, ampak mu tudi popolnoma vzame vse ono moško moč in silo, ono trdno voljo in odločnost, ki je tako neobhodno potrebna za vseh pri vsakem poklicu našega življenja. Isto tudi lahko spremeni krasno, dobro razpoloženo žensko v nervozno, zdržljivo in slabotno žensko.

Železo je absolutno potrebno, da pomaga vaši krvi spreminjati hrano, katero uživata, v mišične življenske snovi in močgane. Le skozi železo je mogoče kisiku prihajati v truplo, in kisik je najbolj potreben za vaše življenje. Brez železa ni nobene moči, živahnosti in vztrajnosti, da se borite z vsakovrstnimi nadlegami in napadom. Nekateri mislijo, da če nimajo dovolj železa v sebi, da nimajo dosti krvi, ampak to pomeni, da brez železa je vaša kri slabotna, ni prava kri kakor bi morala biti. Da naredimo močnejše, energične, energične in ničesar boljše kakor je Nuxated Iron. To železo se prav lahko asimilira, nikakor ne škoduje zubom ni ne vznemirja želodec. Brez razlike, kakšno zdravilo ste prej

Kdo bi moral jemati Nuxated Iron?

**VABILO NA BANKET**

KATEREGA PRIREDI  
**DR. SV. CIRILA IN METODA,**  
ŠT. 18. S. D. Z.  
**V J. GRDINOVI DVORANI**  
**V NEDELJO, 11. MAJA '19.**

OB 8. URI ZVEČER  
**OB PRILIKI BLAGOSLOVLJENJA NOVE DRUŠT. ZASTAVE**

- PROGRAM:**
1. Zbiranje društev ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih.
  2. Točno ob 3. uri popoldne bo blagoslovljenje nove zastave.
  3. Po blagoslovljenju korakajo društva v John Grdinovo dvorano.
  4. Pozdrav društvenega predsednika.
  5. Govor glavnega podpredsednika SDZ. g. John Gornik.
  6. Govor tovarišič, Annie Završček, Frances Mihelčič, Millie Tomše.
  7. Govori društvenih zastopnikov: Dr. Dosluzenci, Dr. Slovenec, št. 1. SDZ. Dr. Sv. Ane, št. 4. SDZ. Dr. Slovenski Dom, št. 6. SDZ. Dr. Kras, št. 8. SDZ. Dr. Glas Clevelandskih Delavcev, št. 9. SDZ. Dr. Mir, št. 10. SDZ. Dr. Ribnica, št. 12. SDZ. Dr. Martin Slomšek, št. 16. SDZ. Dr. Sv. Vida, staro, Dr. Sv. Vida, št. 25. KSKJ. Dr. Marije Magdalene, št. 162. KSKJ. Dr. Red. Kat. Borštnarjev, C. O. F. Dr. Antona Padovanskega, št. 138. C. K. of O. Dr. Srca Marije, staro, Dr. Srca Marije novo, Dr. Carniola, št. 493. LOTM. Dr. Srca Jezusa, Dr. Slovenija, Dr. Sv. Evstahija, Lovsko, Dr. Loška Dolina. Pevsko Društvo Lira.
  8. Po končanih govorih društvenih zastopnikov bo spregovoril g. Alojzij Zužek o prvih slovenskih apostolnih o Sv. Cirilu in Metodu, in drugi rojaki.

Torej rojaki in rojakinje, vabljeni ste uljudno, da se udeležite banketa zvečer, kjer bo na razpolago dobra jed in pijača, licitacija za veliko gos in srečolov na krasne dobitke, ples in vsakovrstna druga zabava.

**POPOLDNE IN ZVEČER IGRALA BO GODBA pod VODSTVOM FR. BUTALA**

K obilni udeležbi vabi vse cenjene rojake in rojakinje  
**ODBOR.**

**KUPITE SEDAJ**

Kot dober, lojalen Amerikanec, ne odlašajte nič več.  
Pojdite k naši najbližji podružnici in kupite Victory Liberty Loan.

Vaša izbira: 1. Podpišite se po clevelandskem načrtu, imate 45 tednov časa, da plačate. 2. Podpišite se po vladnem načrtu, imate šest mesecev časa da plačate. 3. Kupite bonde za gotov denar, in dobite takoj bond, ko plačate.

**The Cleveland Trust Company**

PREMOZENJA NAD \$67.000.000.00

Euclid in E. 9th Street  
2202 Woodland Avenue  
8436 Broadway

752 East 152nd Street  
Lorain, Ohio  
Bedford, Ohio

IN DESET DRUGIH URADOV.

ODPRTO OD 9. URI ZJUTRAJ DO 8. URE ZVEČER VSAK BAN.

**Kupujte Victory Liberty Bonds**

**OTIS & CO.**  
CUYAHOGA BLDG. - CLEVELAND, O.

**Zaupno zdravilo dela čudeže.**

Skoro že trideset let se Trinerjeva zdravila rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalatelja zasluži popolno zaupanje in čišlanje od strani številnih odjemalcev. Mako povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper kdraginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vijni davek nam je spodbil še zadnji stebel in morali smo ceno nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačati za potrebščine, in tudi lekarja stane veliko več, ni mogoče druginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalce vse kar več plačajo za nje.

**TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO**

torej ima tako zaupanje in vseh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh boleznih jih je devetdeset odstotkov povzročeni in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjčine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen blog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakovrstne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno zareče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, neprebavnosti, glavobola, polglavobola, nervoznosti, navadne slabobe, kakor tudi v žledodnih nepril'kah, ki rade nadlegujejo ženske ob spremembi žitja ali rudarje ali druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite tak lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

**TRINERJEV LINIMENT**

prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevragije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najpotrebnejša in najhitrejša pomoč. Jako dobro je tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

**TRINERJEV ANTIPUTRIN**

je izvrstno inprav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in st; istotako za čiščenje ran, izpuščanje in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

Naj novejšje nagrade so dobila Trinerjeva zdravila na mednarodnih razstavah: Gold Medal—San Francisco 1915. Grand Prix — Panama 1916.

**JOSEPH TRINER,**  
MANUFACTURING CHEMIST.

1333-1343 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

### Delavsko vprašanje na Angleškem.

Delavsko tajništvo vlade Zjedinjenih držav je pravkar obelodanilo izvešče komisije, ki je bila poslana na Angleško, da preišče delavske razmere tam. Ta komisija je priobčila obširno memorandum, v katerem med ostalim čitamo tudi sledeče:

Leta 1914 so delavski voditelji v Angliji podpisali z vlado pogodbo, s katero so se zavezali, da njih organizacije tekom vojne ne bodo štrajkale. Vlada pa je kmalu dognala, da delavski voditelji niso vselej odgovorni za štrajke. Ker so bile roke delavskih voditeljev zavezane, je prišlo do marsikaterega štrajka, katerega voditelji niso mogli preprečiti.

Delavci v tovarnah so potom svojih novo izbranih voditeljev, ali potom svojega lastnega odbora stavili opevovane zahteve na lastnike tovarnih in zaštrajkali, če se jim ni ugodilo ali pa zagrozili s štrajkom. Če bi kateri delodajalec ugodil zahtevam, bi se delavci v drugih tovarnah takoj polotili iste prilike. Proti takim "neodobrenim štrajkom" niso mogli delavski voditelji narediti ničesar, ker so jim bile roke vezane.

V mesecu, ko je bilo podpisano premirje, so se ustanovile nove delavske organizacije, nove organizacije delavskih zastopnikov. Med temi delavskimi zastopniki je mnogo mlajših ljudi, ki la, malo delavske skušnje in imajo precej radikalna načina odgovornosti. To so večinoma ljudje, ki širijo nove ideje o novem družabnem redu, a med njimi je mnogo radikalcev, ki bi radi uvedli sistem brez profita.

Mnogo teh radikalnih voditeljev janos priznava, da so nasprotni ideji, da bi se delavci in delodajalci zblizali, kajti s takim nastopom se indirektno podpira današnji družabni red. Ti radikalni mlajši delavski voditelji so dobili precej nasprotnikov in sicer največ v sledečih krogih:

1. V delodajalcih, ki so se organizirali proti omenjenim zahtevam. Drugič, v starejših delavskih organizacijah in njihovih voditeljih, in tretjič, v odborih v tovarnah, ki verujejo v sporazum med delavstvom in delodajalci, da se namreč ne s silo boriti, ampak s prijaznimi dogovori in pogodbami se mora doseči kara največ mogoče za delavca.

Delodajalci in zmerni delavski voditelji v Angliji imajo za seboj dolgotrajno izkušnjo v medsebojnem obveščanju med delavci in delodajalci, in večina njih je prepričana, da je najbolje za delavca in delodajalca, da se vsi delavski spori rešujejo kar največ mirnim putem.

Že v letih predno se je pričela vojna, so angleški delodajalci opustili vsako misel, da zlomijo moč delavskih organizacij, kar je imelo za posledico, da so delavski voditelji postali bolj prijazni napram delodajalcem. Ker so pa vojne razmere odvzele centralnim unijam moč nadziranja nad delavci, so sprevideli delodajalci, da je najbolje dogovarjati se z velikimi delavskimi organizacijami, kot pa s posameznimi skupinami, kajti laglje je doseči sporazum direktno z delavci kot pa s centralnimi odbori.

Vojna je dokazala, da brez ozira na postavbo, brez ozira na protivnosti od strani delodajalcev in brez ozira na državne ugovore, dobijo delavci en ali drugi način, da skupno delujejo, kadar je njih položaj v nevarnosti.

Zato prevladuje danes v Angliji mnenje, da je najbolje za obstoječe razmere, da se ohranijo močne delavske organizacije, pa tudi organizacije delodajalcev. In moč obeh organizacij je jako na-

raščala. Angleški delavec je jako dobro organiziran, ima močno stranko v parlamentu in skuša inteligentno doseči svoj cilj. Nasilnosti v delavskih nemirih v Angliji so jako redke. Zato pa je delavec zadnje čase v Angliji dosegel lepe godnosti brez radikalizma in nasilja. Poprečnemu angleškemu delavcu je radkailizem nepriljubljen.

Konečno ne bi bilo preveč, da še omenimo stališče angleških delavcev v sporu med Italijo in Jugoslavijo. Angleško delavstvo se je tozadevno postavilo na stran Amerike. Voditelji angleških delavskih organizacij so poslali predsedniku Wilsonu potem ko je slednji podal svojo izjavo glede Reke, sledečo brzojavko:

"Delavstvo širom sveta pričakuje od vas, da zagotovite pravični mir, in mi smo sigurni, da bodejo italijanski delavci sprevideli, da je pravica na vaši strani!"

Objednom so angleški delavci sporočili italijanskim delavskim voditeljem, da podpirajo Wilsona v njegovem stališču glede Italije in Jugoslavije.

### Vprašanje odškodnine za Slovence.

"Slovenski Narod" v Ljubljani piše, da je treba rešiti tudi vprašanje odškodnine od Nemcev in nemške Avstrije. Kdo bo plačal za ogromno škodo, katero so trpeli begunci, internirani, nedolžno obsojeni, družine obojenih, ustreljenih, itd.? Ker se danes zastopa načelo, da so centralne oblasti začele nasilno vojno proti celemu svetu, ki mora dobiti sedaj odškodnino, morajo tudi Slovenci vstrajati na stališču, da morajo krivci povrniti vsi ono škodo, ki jo je trpelo prebivalstvo brez svoje lastne krivde. Vojna se je vodila proti naši volji. S pasivno rezistenco so Slovenci pospešili konec vojne in pomagali ententi do zmage. Smatrali smo sami sebe za zaveznike in smo kot taki danes v resnici, ker sbo zjedinjeni s Srbijo. Srbija ima pravico zahtevati odškodnino od sovražnikov. Dolžnost države SHS je, da na mirovni konferenci zahteva polno odškodnino od Nemcev in Mažarov za vse one kraje, ki bodejo končno zjedinjeni v državi SHS. Ako bi plačilna moč Nemcev ne zadoščala, bi se moral ustanoviti mednarodni fond, iz katerega bi se odplačevala odškodnina.

Kakor hitro je ugotovljeno, da je vzrok vojne in strašne škode, katero so trpe li Slovenci, sovražnost Nemcev in Mažarov napram Slovincem, tedaj je Nemčija skupaj z Mažarsko moralno odgovorna za plačilo odškodnine. Žrtve političnega preganjanja so bili izključno Slovani. In žrtvam se mora dati popolno zadoščenje. Da se pa na mirovni konferenci morejo staviti konkretne zahteve, je treba izbrati tozadevni material in pred vsem določiti višino zahtevane svote. To je stvar vlade. Ona bi morala zahtevati od političnih oblasti, da se takoj začne s cenitvijo škode. Naj omenimo tukaj da so italijanske oblasti v zasedenih krajih takoj začele zbirati tak material, posebno pa odškodninske zahteve vseh onih oseb, ki so bile žrtve političnih preganjanj.

**UŠI IZ BOJNEGA POLJA.** Največja nadlega, s katero ima sedaj opraviti zdravstveni oddelek ameriške armade, so uši in bolhe, katere prinašajo vojaki s seboj, ki se vračajo iz Francije. Ves čas ko se je vojna vrši-

la so se vojaki pritoževali, da bi prestali vse druge nadloge v strelnih jarkih, samo, da bi ne bilo bolh in uši. Te uši so bile v resnici strašna nadloga vojakom. Te uši strelnih jarkov ali kakor jih uradno nazivljejo "cooties" niso samo nadležne radi pikanja in srbečice, ampak so tudi najbolj nevarne raznašalke najstrašnejše bolezni - tifusa. Zato pa vlada Zjedinjenih držav silovito pazi, da se ta golazen ne zanese v Ameriko. Vojaki so pravi mučeniki, predno jim je dovoljeno priti domov. Predno se vkrcajo na ladjo v Franciji, morajo popolnoma spremeniti obleko in spodnje perilo ter biti preiskani od zdravnika. Štirinajst dni se nahajajo v "samotnem zaporu" da se odstranijo uši. Ko so vkrcani na ladji, morajo vsak dan morske vožnje pred zdravnik in še celo predno se izkrcajo, morajo vzeti gorko kopelj. Vojaki se morajo popolnoma sleči in zdravnik vsake posameznike preišče, če ima uši. Predno je dovoljeno vojakom se izkrcati, mora zdravnik prisesti pred zvezinimi oblastmi, da je natančno preiskal vsakega vojaka tekom vseh dni vožnje. Ko je končno dovoljeno iti na suho, vojaki ne smejo domov, ampak v posebno demobilizacijsko kempu, kjer jih zopet štirinajst dni zapro in kopati se morajo v sopari, ki je tako močna, da mora umoriti vsako "lazico." Iz te kempe grede zopet v drugo kempu, kjer so demobilizirani, in predno so odposlani domov, morajo še enkrat v soparo, v takozvano "razašivalno postajo", kjer se garantira, da se sigurno in garantirano usmrti zadnja uš in bolha, ki se je še držala vojaka. Tako očiščeni smejo vojaki med svoji ljudje.

Pomisli! je treba, da omenjene uši iz strelnih jarkov raznašajo tifus in zdravstvene oblasti so dognale, da umrje 80 procentov vseh oseb katere je enkrat napadel tifus, povzročen od teh uši.

Dvanajst zapovedi.

Pariski list "Matin" priobčuje dvanajst točk, ki se nanašajo na življenje boljševikov v Rusiji. "Matin" piše:

1. Za zajutrek jesti star kruh in smrdljivo klobase. (Pasje ali mačje.)
2. Kosilo je ob treh popoldne tako da nitreba večerje.
3. Ko si s kosilom gotov opravi kozjo molitev k Luciferju in podaj se k počitku.
4. Zjutraj ko se zbudiš, napij se hladne vode, toda nikar ne daj pit komu drugemu, ker voda je draga.
5. Če si v biznesu, glej da dobiš pri igri ženo.
6. Nikar se ne pregreši nad mladimi dekleti, če pridejo v trgovino, ampak ugasni luč, da te nihče ne vidi.
7. Nikar ne hodi k maši, kajti duhoven te bo opsoval, če si goljufaj ljudj.
8. Najprvo prodaj smrdljivo meso, potem pa dobro, kajti tako gre biznes.
9. Sluga in konj morata delati od 5. zutraj do 10. zvečer.
10. Tako si boš napolnil žep in mene lahko plačal.
11. Goljufaj dokler moreš, s tem si zaslužiš peklenko, kraljestvo.
12. Ubijaj svojega bližnjega brata kolikor moreš, kajti čim manj ljudi bo, več prilike imaš jesti vsak dan pasje meso.

### POZOR!

Naznanja se članom Lovskega pod. društva sv. Evstahija, da je bilo na redni društveni seji sklenjeno, da se udeležimo korporativno korakanja v nedeljo 11. maja ob priliki blagoslovljenja nove zastave dr. sv. Cirila in Metoda, št. 18. SDZ. Člani se zbirajo točno ob 2. uri pop. pri svoji društveni dvorani. Naj se udeležijo vsi bratje.

ODBOR.

**NAZNANILO.**  
Iz urada tajnika dr. Slovenec, št. 1. SDZ se naznanja članstvu, da je društvo sklenilo na svoji mesečni seji, 6. aprila, 1919, da se gotovo udeležimo slavnosti blagoslovljenja nove zastave bratskega društva št. 18 S. D. Z. Zatoraj bratje, vsak na svoje mesto dne 11. maja. Zbiramo se v Narodnem Domu, točno ob 2. uri popoldne. Bratski pozdrav  
**Frank Zorich, tajnik.**

**Naznanilo in Priporočilo.**  
Cenjenemu občinstvu v Clevelandu in okolici naznanjava, da sva pričela prevažati pohištvo (selitev) in vse druge potrebščine na daleč in blizu.

Kadar se selite iz enega kraja v drugi ali imate kaj za prevažati in hočete biti točno in za primerno ceno postreženi, oglasite se pri nama, ker sva vam vsak dan in vsak čas na razpolago. Se priporočava občinstvu  
**Klemen & Modic,**  
1374 E. 40th St. in 1131 E. 62nd St. (57)

**NAZNANILO.**  
Dr. Mir, št. 10. SDZ. je sklenilo na seji 4. aprila, da se vdeleži korporativno slavnosti blagoslovljenja zastave dr. sv. Cirila in Metoda št. 18. SDZ, v nedeljo 11. maja. Tem potom opozarjam vse člane, da se vdeležijo te slavnosti v polnem številu. Člani se zberejo v nedeljo v šoli ob pol eni uri pop. nakar skupno odidem. Objednem tudi opominjam člane, da prihodnjo sejo, 1. junija, se bo volilo delegate za konven cijo, ki se bo vršila v mesecu septembru t.l. Priporočam in zahtevam, da se vsak udeleži te seje brez izgovora. Z bratskim pozdravom  
**Peter Simčić, tajnik.**

**NAZNANILO.**  
Članstvu dr. Sava, št. 87 SSPZ spodaj podpisani naznanjam, da sem se preselil na 4090 E. 74th St. Nadalje opozarjam vse tiste člane, ki se ne vdeležujejo sej, da se gotovo udeležite društvene veselice dne 10. maja v S. N. Domu. Društvo ne dela razlike med članom, vsi imamo enaka pravila, vsi enake dobrote in podpore oraj ste prošeni, da pomagate vsi k skupnemu napredku. Pozdrav  
**John Turk, tajnik**  
1090 E. 74. St.

**NAZNANILO.**  
Uradno naznanjam članom našega društva Jugoslovani, št. 21. SDZ da se gotovo vdeležite seje prihodnjči, ki se vrši 11. maja zvečer ob 7. uri, ne pa 18. maja. Vzrok je, ker se bo vršil 18. maja cerkveni fair. Prosim cenjeno članstvo, da se to naznanilo upošteva. Na dnevnem redu bo zelo veliko zanimivih točk za rešiti, kakor volitev delegatov za prihodnjo konvencijo. Imam tudi že glasovnice, toraj želim, kdor ni še glasoval, da pride gotovo na sejo in stori svojo dolžnost kot dobri član našega društva.  
**Tajnik.**

**SEVEROVA ZDRAVILA VZDRUŽUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH.**

**Zdravje družine**  
Je najdragocennejši zaklad in bi ga bilo vsled tega treba varovati zelo oprezno napram vsem izpostavljenim boleznim. Po prvih znakih celobelost naj si bo zalodca, jeter ali drobnja, vzemite

**Severa's Balsam of Life**  
(Severov Življanski Balsam), ki je dobro poznano toniko za prebavo in gre naravnost za vzroke, ki povzročajo sitnosti in odstranijo komplikacije. Deluje na jeter, omogočuje njih delovanje in konča nesprebranje, zaprtje in dispepsijo. Napredaj v vseh lekarnah. Cena 85c.

W. F. SEVERA CO.  
CEDAR RAPIDS, IOWA

**KAM PA 11. MAJ?**  
Kam pa? Ali bo lušno, če greste! Kaj pa bo? Kaj se ne veste? K Obermanu bode mo šli plesat na farml Ali bodeš tudi ti šla? Veš da, gotovo, in tudi ti bodeš šell! Povabljeni ste vsi znanci in prijatelji, posebno pa "Soldier Boys," da se bode te zopet enkrat dobro naplesali.  
**Mrs. Frances Oberman**  
stop 126½ Nottingham, O. (55)

**Naprodaj je en par konj in dva voza. Vprašajte po 4. uri popoldne na 6424 Spilker ave. (55)**

**PODPIRAJTE DOMAČINA.**  
Spodaj podpisani Jugoslovani se priporočamo vsem Slovincem in Hrvatom za vsakovrstna plumberska dela, kakor upeljavanje toilets, sinkov, boilers, in tako dalje. Vse delo izvršujem v vašo popolno zadovoljnost in garantirano, po zmernih cenah. Priporočam se vsem rojakom v obilna naročila. Podpirajte domačega človeka, ki vam pošteno postreže.  
**NICK DAVIDOVICH,**  
6620 St. Clair ave.

**NAZNANILO.**  
V sredini slovenske naselbine je naprodaj dobro vrejena trgovina s sladšćicami smodkani, cigaretami in mehko pijačo. Lastnik odide na farml. Več pojasnila dobite v upravnistvu tega lista. (55)

**POZOR!**  
slovenske in hrvatske gospodinj! Gotovo ne pozabite, da dobite pri meni še vedno najboljše grocerijsko blago ceneje kot kje drugje. Najboljše vrednosti Pridite v našo trgovino, da vam postrežemo.  
**John Centa, 6105 St. Clair ave.**  
slovenska grocerija. (x)

**POZOR!**  
Spodaj podpisani naznanjam, da sem razširil svojo hišo na dolgo in široko in visoko, sicer ne jaz, ampak naš slovenski stavbenik Mr. J. Pavlič, ki je jako spreten v tej stroki in ga priporočam vsem slovenskim rojakom za domača podjetja.  
**Math Hrastar,**  
5901 Prosser ave. (55)

**Lepa soba se odda v najem za 1 fanta, brez hrane. 1110 E. 64th St. (55)**

**Grocerija i mesnica v Nottinghamu je naprodaj, v sredi naselbine. Vzrok prodaje so družinske razmere. Za pojasnila se obrnite na upravništvo lista. (58)**

**DELO DOBIJO** može takoj. Delo na prostem. Dobra plača. Oglasite se takoj na 16700 St. Clair ave. (57)

**Previdne gospodinjje** linajo doma vedno eno staklenico Dr. Richterjevega  
**PAIN-EXPELLER**  
anesljiva sredstvo za vnetje pri revmatizmi, bolečinah, prehladu, zavrtavljanju itd. jedine pravi s varstveno znamko sladra. Se in tla. v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO., 80 Washington Street, New York, N. Y.

Išče se stanovanje za malo družino, dve ali tri sobe. Kdor ima kaj primernega naj se oglasi v uredništvo.  
**Naprodaj je hiša 8 sob, samo \$200 takoj, cena \$2000. Lep prostor, da imate kokiši in vrt. C. A. Gardner, stop 127½, Bell Phone Nottingham 170. (57)**



**Vaš avtomobil se sodi po dovršenosti.**

Če je vaš avtomobil lepo barvan, tedaj mislijo vaši prijatelji, da imate krasno karo, toda če ga pušitate blatnega, zaprašnega, tedaj napravi to jako slab vtis, brez ozira kako dober in mehanično dovršen avtomobil imate.

### JOHNSON'S Liquid PREPARED WAX

Johnson Prepared Wax se sedaj izdeluje v rekočinasti obliki, in to sredstvo polira vaš avtomobil takoj, ne da bi se mnogo trudili. Največjo karo lahko polirate s tem sredstvom v dobre pol ure. Če je barva na avtomobilu zamazana, temna, mastna, očistite jo najprvo s Johnsonovim čistilec, potem pa vzemite Johnson Prepared Wax Liquid in polirajte.

**Polish varren proti prahu**  
Johnsons Liquid Prepared Wax podeli avtomobilu trden, suh, steklu podoben polish, ki ne zbira, niti ne drži prahu. Na ta način ohrani varnil in ga varuje pred vremenskimi neprilikami, in avtomobil ostane leta dobro ohranjen. Pokrije vse razpoke in brazgotine, prepreči pokanje varnila, v splošnem povzroči, da se avtomobil dobro ohrani.

**Izvrstno za pohištvo**  
Johnsons Liquid Prepared Wax čisti in polira v eni sami operaciji. Hitro in za stalno odstrani meglen in modrikast pogled na vaš piano, Victrola ali pohištvo iz mahagonija. To je prvi polish in varstvo, ki ga potrebujete za vašo tla ali linolej. DOBI SE PRI

**GRDINA & CO.**  
6127 St. Clair Ave.

**POSEBENOST V FOTOGRAFIJI.**  
12 razglednic z vašo sliko \$1. Kabineti, družinske slike, poročne in druge. Ceneje kot drugje v mestu. Delo garantirano. Odprto ob nedeljah in praznikih.  
**NATIONAL ART CO. — J. BRYAN, LASTNIK.**  
2613-15 St. Clair ave.

**Naznanilo!**  
Cenjenim rojakom in rojakinjam naznanjam, da sem pričel trgovino, kjer se dobi obilno zalogo  
**SLAŠČIC, SLADOLEDA**  
tobaka, cigaret, cigar in raznovrstnih drugih potrebnih za kadilce.  
Se priporoča  
**JOSEPH POZNIK,**  
6117 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

**MI PRODAJAMO PAROBRODNE LISTKE ZA VSE PREKMORSKE PROGE V EVROPO.**  
**Real Estate. Makranczy Bros. Notary Public.**  
2815 Lorain, ave. Cleveland, O.

**Vi bi morali iti v Luna.**

**EDINI ZABAVNI PARK SVOJE VRSTE NA OSREDNJEM ZAPADU.**

**Zastonj**  
Vaudeville, 6 velikih aktov, ob 3. 8. in 9. uri zvečer. Ob nedeljah 3. 4. 8. in 9. zvečer. Koncerti. kabareti in premične slike.

**PLES, SKATING, JACK RABBIT, WHIP, JAMA VETROV, ROMANTIČNA REKA, ŽELEZNICA S TUNELI IN MNOGO DRUGIH NOVOSTI.**

20 minut od mesta.  
**Tu se umakne žalost veselju.**  
**WOODLAND, SCOVILL & EAST 105th STREET KARE VOZIJO TJA.**